

LHV Pensionifond L

Majandusaasta aruanne 2018

LHV Pensionifond L

Majandusaasta aruanne

01.01.2018 – 31.12.2018

Fondi nimi	LHV Pensionifond L
Fondi liik	Lepinguline fond
Fondijuht	Andres Viisemann Romet Enok (alates 01.02.2018) Kristo Oidermaa (alates 01.02.2018)
Põhitegevusala	Kohustusliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301
Juriidiline aadress	Tartu mnt. 2, Tallinn 10145
Telefon	(372) 6 800 400
Faks	(372) 6 800 402
Fondivalitseja	AS LHV Varahaldus
Fondivalitseja äriregistri number	10572453
Fondivalitseja juhatus	Mihkel Oja Joel Kukemelk
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aruannet ja selle lisasid, investeringute aruandeid, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning sõltumatu vandeaudiitori aruannet.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond L 2018. a majandusaasta aruandele	7
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	8
Bilanss	8
Tulude ja kulude aruanne	9
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	10
Rahavoogude aruanne	11
Raamatupidamise aruande lisad	12
Lisa 1 Üldine informatsioon	12
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	12
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	22
Lisa 4 Kapitali juhtimine	30
Lisa 5 Finantsvarade ja -kohustuste õiglane väärtus	31
Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne	32
Lisa 7 Viitlaekumised	33
Lisa 8 Seotud osapooled	33
Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused	33
TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE	35
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2018	36
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2017	42
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	48

TEGEVUSARUANNE

LHV Pensionifond L on kohustusliku kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on osakuomanike sissemaksete väärtuse pikaajaline maksimaalne kasvatamine, investeerides fondile lubatud instrumentidesse. Fondivalitseja rakendab fondi vara investeerimisel aktiivset investeerimisstrateegiat, otsustades fondi vara täpse jagunemise erinevate varaklasside ja investeerimisobjektide vahel igapäevase juhtimise käigus. Sõltuvalt turuolukorrast võib fondi vara jaotus erinevate varaklasside ja instrumentide vahel erineda oluliselt. Fondi depositooriumis avatud arvelduskontol oleva raha osakaalu fondi vara turuväärtusest hoitakse tavaliselt tasemel, mis on vajalik fondi tegevusega seotud jooksvate kulude katmiseks ning vajaliku likviidsuse tagamiseks. Aktsiate ja aktsiatesse investeerivate fondide maksimaalne osakaal fondi vara turuväärtusest on 50%.

2. mail 2017 muutusid olulisel määral fondi tingimused, sh investeerimispiirangud ja fondi arvelt kantavad tasud. Samuti muutus fondi depoopank. 2. jaanuaril 2018 muutusid fondi tingimused ja prospekt uuesti. Viimase muudatusega viidi dokumentatsioon vastavusse muutunud investeerimisfondide seadusega. Muutusid ka fondi arvelt kantavad tasud.

LHV Pensionifond L ühines 3. mail 2017 LHV Pensionifondiga 50 (kuni 31.08.2016 nimetusega Kohustuslik Pensionifond Danske Pension 50). Ühinemise tulemusel jäi alles LHV Pensionifond L ja LHV Pensionifond 50 lõpetas oma tegevuse, kõik tema varad ja kohustused läksid ilma likvideerimismenetluseta üle LHV Pensionifondile L. Ühinemiseks andis Eesti Finantsinspeksioon loa 12. detsembril 2016. Ühinemine toimus osakute väärtuse alusel, mis arvutati 2. mail 2017 sellele eelneva pangapäeva, s.o 28. aprilli 2017, kohta. Ühinemise heakskiitmine ning ühinemise kompensatsioonina osakute vastuvõtmine ei nõudnud osakuomanike poolset tegutsemist.

AS LHV Varahaldus ostis 2016. aastal Danske Bank A/S-ilt fondivalitseja Danske Capital AS, mis ühendati samal aastal LHV Varahaldusega. Fondivalitsejate ühinemise tulemusena suurenes LHV valitsetavate pensionifondide arv 6lt 11ni, sealhulgas kohustuslike pensionifondide arv 5lt 8ni. Seejuures oli ühinemise tulemusena LHV valitsetavateks fondideks saanud kohustuslike pensionifondide aktsiatesse investeerimise osakaal kõigi 3 lisandunud pensionifondi puhul sama, mis vähemalt ühel LHV poolt juba fondivalitsejate ühinemise eelselt valitsetaval fondil. LHV Pensionifondi 50 ja LHV Pensionifondi L puhul oli aktsiate osakaal võrdne ning nende investeerimispoliitikates ei olnud ka muid piisavalt olulisi erinevusi. Sellest tulenevalt oli mõistlik nimetatud fondid ühendada.

2. mail 2019. a jõustuvad prospekti muudatused, mis lubavad fondi vara edaspidi senisest suuremas ulatuses investeerida ühe emitendi emiteeritud väärtpaberitesse (5% asemel 10%), ühte investeerimisfondi (10% asemel 20%) ning ühe krediidasutuse hoiustesse (10% asemel 20%). Lisaks ei ole enam nõutud, et väärtpaberid oleks vabalt võõrandatavad ning fondivalitsejal ei tule järgida fondide ja hoiuste koondpiirangut (30%). Muudatused on prospekti tehtud peamiselt tulenevalt vastavate piirangute leevenemisest investeerimisfondide seaduses. Fondivalitseja ei loe ühtki muudatust eraldiseisvalt oluliseks, ent on hinnanud, et muudatuste hulka arvesse võttes võib nad koondarvestuses oluliseks lugeda.

1. veebruarist 2018 on fondil kolm fondijuhti. Andres Viisemanni kõrval juhivad fondi Romet Enok ja Kristo Oidermaa.

Aktsiaturgude ülevaade

Möödunud aasta kujunes maailma aktsiaturgudele küllaltki volatiilseks ja keeruliseks ning nii arenenud kui arenevate riikide börsiindeksid näitasid negatiivset tootlust. Kogu maailma hõlmav börsiindeks MSCI World langes 2018. aastal 4,1% võrra. Investoritele tõid ebakindlust mitmed suuremad makromajanduslikud ja poliitilised tegurid. Nendest kõige olulisemad on kindlasti USA ja Hiina vaheline kaubandussõda ning Brexit. USA aktsiaturu laiapõhjalise indeksi S&P 500 tootluseks kujunes -6,2%. Jaapani börsiindeks ja Euroopa Euro Stoxx 50 indeks langesid aga koguni 12% võrra. Kõige enam sattusid löögi alla aga arenevad turud, kus mitmed riigid vaevlevad valuutakriisi ja poliitiliste probleemide käes – MSCI Emerging Markets indeks kukkus aastaga enam kui 16%. Oktoobris kasutasime aktsiaturgude langust ära ning soetasime pensionifondi portfelli soodsamalt hinnatasemelt juurde mitme Euroopa suurettevõtte aktsiaid.

Üldisest aktsiaturgude langusest ei jäänud sel korral puutumata ka Baltikumi börsid. Kõige enam langes Riia börs, mille tulemuseks kujunes aasta lõikes -6,7%. Oluliselt paremini ei läinud ka Tallinna ja Vilniuse börsidel, mis langesid vastavalt 6,4% ja 5,6% võrra. Siiski toimus aasta jooksul Baltikumis mitme ettevõtte aktsiate esmane pakkumine, millest suurim oli Tallinna Sadama IPO. Tallinna Sadam on esimene riigi enamusosalusega ettevõtte kohalikul börsil viimase 20 aasta jooksul ning huvi aktsiate vastu oli tugev. Pakutud aktsiad märgiti üle pea kolmekordselt ning investorite seas oli nii Eesti ja välismaiseid institutsioone, kui ka üle 13 000 jaeinvestori. Ettevõtte müüs aktsiad hinnaga 1,7 eurot ning aasta lõpuks kerkis hind 20% võrra 2,04 euroni. LHV pensionifondid omavad 2,7% Tallinna Sadama aktsiatest.

Samuti tegid LHV pensionifondid investeeringu Eesti EFTEN Capitali neljandasse kinnisvarafondi. Kokku kaasas fond investoritelt pea 100 miljonit eurot. Uus fond on 10-aastase tähtajaga ning investeerib rahavoogu tootvasse ärikinnisvarasse kõigis kolmes Balti riigis. Fondi strateegia hõlmab investeeringuid hea asukohaga, kvaliteetsetesse, madala riski ja kindla rahavooga objektidesse. Tänapäevaks kuuluvad fondi portfelli juba Kadrioru Ärikeskus Tallinnas ja RYO kaubanduskeskus Leedus. Oluliseks sündmuseks pensionifondi kinnisvarainvesteeringute seas oli ka üürimajade portfelli laienemine. Sõlmiti leping Tallinnas Mustamäe linnaosas asuvas kinnisvaraarenduses 168 uue korteri ostuks, millega kasvab LHV üürikorterite portfelli pea 300 korterini. Hoonete ehitus algab 2019. aastal ning valmimine jääb tõenäoliselt 2021. aasta algusesse. Kokku ehitatakse Uus-Mustamäe arendusprojekti raames 5-7 aasta jooksul 750 uut korterit.

Möödunud aastal alustasid pensionifondid investeerimist ka Eesti risikapitalifondidesse – Tera Ventures, Superangel ja Trind Ventures. Tera Ventures paigutab kapitali Eesti ja lähiriikide tehnoloogiavaldkonna varases kasvufaasis idufirmadesse. Varasemalt on Tera meeskond teinud investeeringuid juba mitmetesse Eesti edulugudesse nagu GrabCAD, Cleveron ja Monese. Fondi Superangel partnerid on varasemalt investeerinud sellistesse tuntud ettevõtetesse nagu Pipedrive, Taxify ja GrabCAD ning on ka mobiilimakseid pakkuva ettevõtte Fortumo kaasasutajad. Trind Ventures fond on aga asutatud Eesti tuntud äriinglite poolt ning investorite hulka kuulub ka Euroopa Investeeringufond.

Pensionifondi portfelli kuulub koostöös erakapitalifondiga Livonia Partners tehtud investeering Eesti juhtivasse saunamaterjalide tootjasse Ha Serv. Septembris teatas Ha Serv, et ühineb teise Eesti puidusektoris tegutseva ettevõttega Thermory. See ettevõtte toodab peamiselt termotöödeldud puitmaterjale ning pakub tööd enam kui 200-le inimesele. Kahe ettevõtte ühinemisel tekib uus liider saunamaterjalide ja termotöödeldud puidu turul ning lisaks toob ühinemine kaasa geograafilise sünergia ja administratiivkulude vähenemise.

Kokkuvõttes jätkavad LHV pensionifondid sama strateegiaga kui möödunud aastal, sest volatiilsete ja langevate aktsiaturgude taustal on madala riskitaseme hoidmine ennast ära tasunud. Näeme globaalselt mitmeid olulisi riske, mille edasist kulgu hoolikalt jälgime. Nende hulka kuuluvad maailma riikide majanduskasvu tempo aeglustumine ajal, kui keskpangad on otsustanud hakata intressimäärasid tõstma ning samuti ebakindlus mitmete riikide ja suurlinnade kinnisvaraturgudel. Lisaks on jätkuvalt pingelised Hiina ja USA vahelised kaubandussuhted ning keeruline on ka poliitiline olukord Euroopas. Nende riskide taustal jätkame endiselt uute börsiväliste investeeringute otsimist nii koostöös erinevate fondidega kui ka kohalikul turul otse.

Võlakirjaturgude ülevaade

Igati oodatult näitasid võlakirjaturud selgelt ebakindlust nii Euroopas kui Ühendriikides. Kui USAs jätkas keskpank intresside tõstmist kogu aasta vältel, siis Euroopas oli põhjuseks siinse keskpanga tugimeetme lõpptähtaja lähemale jõudmine. Sellele lisaks on ligemale kümnendi kestnud keskpankade tavapärasest oluliselt suurem tugi aidanud finantsturgudel raha laenata oluliselt suuremal hulgal keskmise või isegi alla selle krediitkvaliteediga ettevõtetel. Nende projektide võimekus edaspidi ka võetud kohustusi teeninda on paljude investorite silmis muutunud küsitavaks. Sellest tulenevalt jäidki möödunud aastal plusspoolele ainult valitsuse võlakirjad, samal ajal kui nii kõrge kui madalama krediitkvaliteediga ettevõtete võlakirjaturud olid selgelt miinuspoolel.

Rahvusvahelistelt finantsturgudelt ostime suuremas mahus madalama reitinguga võlakirju viimati 2015. aastal, soetades Bulgaaria valitsuse ja Brasiilia toiduainetööstuse BRF eurodes väljastatud võlakirju. Esimese neist olime müünud 2017. aasta lõpul ja BRFi võlakirjad realiseerisime möödunud aasta sügisel mõlemal juhul pärast veidi enam kui kolme aastast investeerimisperioodi. Mõlemad investeeringud andsid oluliselt enam tootlust kui võlakirjaturg keskmiselt. Lisaks neile jõudsid lõpule veel kaks madalama reitinguga võlakirjainvesteeringud. Esmalt teatas Portugali Energia, et ostab tagasi võlakirjad, mille soetasime Eurokriisi ajal 2011. aasta suvel. Võlakirjad andsid ligemale 5,8% intressitootlust aastas ja sellele lisaks tõusid hinnas pea 50%. Peale selle maksis Eesti Energia pärast Nelja Energia omandamist ennetähtaegselt tagasi viimase poolt emiteeritud võlakirjad. 2015. aastal emiteeritud võlakirjad tõid fondile 6,5% intressitootlust aastas ja 4% preemiamakse ennetähtaegse lunastamise eest. Need neli võlakirja moodustasid investeeringute tegemise aasta lõpuga ehk 2015. detsembri seisuga enam kui 15% meie võlakirjaportfelli.

Nimetatud investeeringute lõppemisest saadud vahendid olime paigutanud kõrgema reitinguga ettevõtete võlakirjadesse, millel on lisaks ka lühem tähtaeg. Nii võlakirjaturgude kui laiemalt finantsturgude tootluse väljavaated on järjest halvenenud ja sellest lähtuvalt olime järjest vähendanud positsioone. Sellele vastukaaluks olime jätkuvalt aktiivsemad kohalikel turgudel. Möödunud aastal töötasime edasi juba olemasolevate emitentidega kui fond märkis Coop panga ja Transpordi Varahalduse võlakirju. Peale selle oli fond suurinvestoriks Baltic Horizon kinnisvarafondi ja Alexela võlakirjaemissioonides. Mahuliselt ülekaalukalt suurim tehing sündis aga Luminor panga sisenedes rahvusvahelistele võlakirjaturgudele. Fond oli juba 2017. aasta lõpul sõlminud pangaga võlakirjalepingu andes pangale õiguse nimetatud võlakirjad ennetähtaegselt lunastada. 2018. aasta sügisel otsustas Luminor seda õigust kasutada ja kutsus oma võlakirjad ennetähtaegselt tagasi. Samal ajal emiteeris pank kolme aastaseid võlakirju Euroopasse. Kuivõrd emissioon langes ajaliselt täpselt kokku Danske Eesti üksuse tegevuse ümber lahvatanud tähelepanuga, siis pidi pank maksma selgelt kõrgemat intressi, et investoreid tehingust huvituma panna. Selles olukorras märkisime võlakirju tervelt €47 mln eest tehes neist ühe suurima fondi investeeringu.

Eeltoodud tegevustele tuginedes suutsime möödunud aasta võlakirjaturgude küllaltki rasketes oludes teenida kasumit nii valitsuste võlakirjade, rahvusvaheliste ettevõtete kui kohalike võlakirjade portfelligelt. Sügisel ja talve hakul kohati isegi päris järsult langenud rahvusvahelised turud võivad edaspidi pakkuda atraktiivseid investeerimisvõimalusi. Nagu varasemalt mainitud, olime pensionifondis investeeringute realiseerimisest saadud vahendid paigutanud lühemaajalistesse ja kõrgema kvaliteediga likviidsetesse investeeringutesse. Oleme seega valmis kasutama võimalusi, mida turud pakuvad. Selle kõrval jätkame sama hooga tööd kohalike emitentidega, lootes sellelt suunalt jätkuvalt täiendust portfelli. Investeerimisvõimaluste kaalumise erinevatelt suundadelt paralleelselt loob eelduse parima võimaliku tootluse saavutamiseks.

Progressiivsete fondide võrdlus *	NAV 31.12.2017	NAV 31.12.2018	Osaku puhasväärtuse kasv
LHV Pensionifond L	1,62875	1,63113	+0,15%
Luminor A Pensionifond	1,14238	1,10341	-3,41%
Swedbank Pensionifond K3	1,25157	1,20816	-3,47%
SEB Progressiivne Pensionifond	1,10770	1,06075	-4,24%

* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud veebilehe www.pensionikeskus.ee (Pensionikeskus) andmete alusel. Kuivõrd 31.12.2017 oli pühapäev, kuvab Pensionikeskus selle päeva asemel 29.12.2017 puhasväärtust. Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeeringute hindamisel (vt ka Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond L 2018. a majandusaasta aruandele

Fondivalitseja AS LHV Varahaldus juhatus on koostanud LHV Pensionifond L 2018. a majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, investeeringute aruandest, tehingu- ja vahendustasude aruandest ning sõltumatu vandeaudiitori aruandest.

Mihkel Oja
Juhatuse liige

Joel Kukemelk
Juhatuse liige

Tallinn, 29.04.2019

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Bilanss

(eurodes)

Varad	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid		31 828 566	26 826 042
Tähtajalised hoised		0	2 370 134
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:			
Võlakirjad	5	442 024 193	418 701 578
Aksiad	5	83 338 135	65 388 158
Fondiosakud	5	166 443 533	140 523 353
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses		88 484 968	100 243 175
Viitlaekumised	7	3 858 155	1 793 065
Varad kokku		815 977 550	755 845 505
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses			
Lühiajalised kohustused			
Võlgnevus fondivalitsejale	8	869 349	842 908
Lühiajalised kohustused kokku		869 349	842 908
Kohustused kokku v.a osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		869 349	842 908
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses	6	815 108 201	755 002 597
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses kokku		815 977 550	755 845 505

Lisad lehekülgedel 12 kuni 34 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

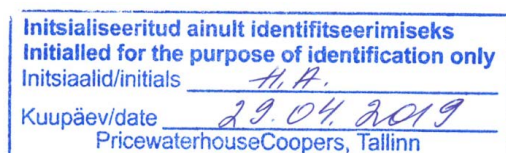
Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only Initsiaalid/initials <u>H. A.</u> Kuupäev/date <u>29.04.2019</u> PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Tulude ja kulude aruanne

(eurodes)

	Lisa	2018	2017
Tulud			
Intressitulu		2 201 188	10 066 308
Dividenditulu		9 480 667	5 554 071
Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest			
Võlakirjadelt		3 800 675	-6 678 773
Aktsiatelt		-5 096 119	7 437 584
Fondiosakutelt		-2 535 237	12 988 797
Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest		188 332	-743 404
Tulud kokku		8 039 506	28 624 583
Tegevuskulud			
Valitsemistasud	8	9 914 654	8 563 406
Tehingutasud		18 346	3 302
Muud tegevuskulud		2 668	1 363
Tegevuskulud kokku		9 935 668	8 568 071
Oodatav krediidikahju		-238 275	0
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		-2 134 437	20 056 512

Lisad lehekülgedel 12 kuni 34 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne
 (eurodes)

		01.01.2018	01.01.2017
	Lisa	-31.12.2018	-31.12.2017
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi alguses		755 002 597	441 163 597
Osakute märkimisel laekunud raha		125 805 619	347 051 802
sh. LHV Pensionifond-i 50 ühinemisel		0	217 381 747
Osakute lunastamisel tasutud raha		-63 565 578	-53 269 314
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		-2 134 437	20 056 512
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	815 108 201	755 002 597
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus		498 338 961	460 412 265
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	1.63565	1.63984

Lisad lehekülgedel 12 kuni 34 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialled for the purpose of identification only Initsiaalid/initials <u>H.A.</u> Kuupäev/date <u>29.04.2019</u> PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2018	2017
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud intressid	2 515 031	9 863 435
Laekunud dividendid	7 685 170	4 102 610
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid	-59 504 022	-422 620 314
Saldeeritud tähtajaliste hoiuste laekumised ja väljaminekud	2 370 134	77 340 790
Makstud tegevuskulud	-9 909 227	-8 314 031
Neto rahavood põhitegevusest	-56 842 914	-339 627 510
Rahavood finantseerimistegevusest		
Osakute emiteerimisest laekunud	125 222 684	347 051 802
Osakute lunastuse eest tasutud	-63 565 578	-53 269 314
Neto rahavood finantseerimistegevusest	61 657 106	293 782 488
Rahavood kokku	4 814 192	-45 845 022
Raha ja raha ekvivalentide muutus	4 814 192	-45 845 022
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	26 826 042	73 414 468
Valuutakursside muutuste mõju	188 332	-743 404
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	31 828 566	26 826 042

Lisad lehekülgedel 12 kuni 34 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only	
Initsiaalid/initials	<u>H. A.</u>
Kuupäev/date	<u>29.04.2019</u>
PricewaterhouseCoopers, Tallinn	

Raamatupidamise aruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Pensionifond L (edaspidi: Fond) moodustati 20.02.2002 ning fond alustas investeerimistegevust 2002. aasta suvel. Aktsiate, aktsiafondide ja muude aktsiatega sarnaste instrumentide maksimaalne osakaal Fondi varade turuväärtusest on 50%, ülejäänud osa varast investeeritakse võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse, teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse ja muusse varasse.

LHV Pensionifond L fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn.

Koostatud raamatupidamise aruanne kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2018 kuni 31.12.2018.

Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

Käesolev raamatupidamise aruanne on fondivalitseja juhatuse poolt heaks kiidetud 29.04.2019.

Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

2.1 Aruande koostamise alused

LHV Pensionifond L raamatupidamise aruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS EU). Investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeerimisfondide seaduses, raamatupidamiseseaduses ning Rahandusministri määrmuses nr 8 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele“ 18. jaanuarist 2017. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeerimisfondide seaduse § 54 lõike 11 alusel kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda ning eelpool mainitud määrmuses toodud muid erisusi.

Fond on raamatupidamise aastaaruande koostamisel lähtunud IFRS-i nõuetest ulatuses, mis ei ole vastuolus Investeerimisfondide seaduse ja Rahandusministri määrmuse nr. 8 nõuetega. Vastuolu korral on Fond lähtunud Investeerimisfondide seaduses ja Rahandusministri määrmuses nr. 8 (Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele) sätestatud nõuetest.

Uued finantsaruandluse standardid

Käesoleva aruande koostamise hetkeks on välja antud uusi rahvusvahelisi finantsaruandluse standardeid ning olemasolevate standardite muudatusi ja tõlgendusi, mis muutusid Fondile kohustuslikuks alates 01.01.2018 ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ (rakendus 1. jaanuaril 2018 algavale aruandeperioodile). Fond kasutab esmasel IFRS 9 standardi rakendamisel 2018. aastaaruandes vabastust 2017.a võrdlusandmeid mitte korrigeerida. Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmis-kategooriast:

- varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (AC)
- varad, mida kajastatakse õiglasest väärtusest muutustega läbi muu koondkasumiaruande (FVOCI)
- varad, mida kajastatakse õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande (FVTPL).

IFRS 9 klassifitseerimise ja mõõtmise reeglite alusel tuleb finantsvarad klassifitseerida ja mõõta kas amortiseeritud soetusmaksumuses, õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande või õiglasest väärtusest muutustega läbi muu koondkasumiaruande. Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub Fondi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Ärimudeli hindamiseks on Fond jaganud finantsvarad portfellidesse ja/või alamportfellidesse selle alusel, kuidas sarnaseid finantsvarasid koos hallatakse saavutamaks kindel äriplane eesmärk. Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfellis, kus Fond hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglasest

väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglases väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks tuletisinstrumentid). Varjatud („embedded“) tuletisinstrumente ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.

Omakapitaliinstrumentid tuleb alati kajastada õiglases väärtuses. Samas võib fondivalitseja juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.

Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, peab Fond enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.

Eelpool kirjeldatud ärimudeli analüüsimise tulemusena ei olnud finantsinstrumentide mõõtmises olulisi muutusi võrreldes IAS-ga 39, täpsemalt on toodud allolevas tabelis. Seega standardi esmakordne rakendamine ei mõjuta oluliselt Fondi finantspositsiooni, finantstulemusi või omakapitali perioodil, mil standardit esmakordselt rakendatakse.

IFRS 9 väärtuse languse kahjumite kajastamise mudeli nõuded põhinevad oodatava krediidikahjumi mudelil, vastupidiselt IAS 39 tegeliku krediidikahjumi mudelile. Samuti on IFRS 9 väärtuse languse kahjumite kajastamise nõuded laiahaardelisemad võrreldes standardiga IAS 39, nõudes kõigi finantsvarade, mida mõõdetakse amortiseeritud soetusmaksumuses ja õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi, sh bilansiväliste kohustuste (nii garantiid kui ka väljastamata laenusummad), puhul finantsvara väärtuse languse testimist. Testitavad finantsvarad jaotatakse kolme gruppi vastavalt finantsvarade krediitkvaliteedi muutumisele. Esimesse gruppi kuuluvad finantsvarad, mille puhul pole toimunud olulist krediitkvaliteedi halvenemist, teise gruppi kuuluvad finantsvarad, millel on toimunud oluline krediitkvaliteedi halvenemine, ning kolmandas grupis on mittetöötavad finantsvarad. Kolmandasse gruppi kuuluvate oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse individuaalselt, samas kui ebaolulistele finantsvaradele rakendatakse grupipõhist hindamist. Esimesse gruppi kuuluvate finantsvarade allahindluse summa moodustab 12 kuu oodatav krediidikahjum. Teise ja kolmandasse gruppi kuuluvate finantsvarade allahindluse summa on võrdne finantsvara oodatava krediidikahjumiga kogu eluea jooksul.

Uus standard muudab riskimaandamisarvestuse nõudeid põhiliselt selle poolest, et seob riskimaandusarvestuse paremini riskijuhtimisega, kuid need standardi muudatused ei oma otsest mõju Fondis, sest Fond ei kasuta praegu riskimaandust. Samas näeme, et uued riskimaandusarvestuse nõuded annavad Fondile paremad võimalused riskimaandusarvestuse kasutuselevõtuks, eesmärgiga vähendada finantsaruannetes selliste positsioonide volatiilsust, mida maandatakse raamatupidamislikult teisiti kajastatavate instrumentidega.

Fondi finantsvarad olid kuni 31.12.2017 klassifitseeritud järgmistesse IAS 39 rühmadesse:

- a) finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (tulude ja kulude aruande)
- b) laenud ja nõuded

Vastavalt fondijuhi ja fondivalitseja juhtkonna poolt koostatud analüüsile ja tehtud hinnangutele jagunevad Fondi finantsvarad alates 01.01.2018 järgmistesse rühmadesse:

tuhandetes eurodes	Lisa	Mõõtmis- kategooria		Bilansiline jääkväärtus vastavalt IAS-le 39 (seisuga 31.12.2017)	Mõju Ümberarvestus	Bilansiline jääkväärtus vastavalt IFRS-le 9 (seisuga 01.01.2018)
		IAS 39	IFRS 9		ECL	
Nõuded krediitiasutustele		L&R	AC	29 196 176	0	29 196 176
Omakapitali instrumendid (aktsiad ja fondiosakud)		FVTPL	FVTPL	205 911 511	0	205 911 511
Võlainstrumendid		FVTPL	FVTPL	418 701 578	0	418 701 578
Võlainstrumendid		L&R	AC	100 243 175	0	100 243 175
Võlainstrumendid kokku				754 052 440	0	754 052 440
Muud finantsvarad		L&R	AC	1 793 065	0	1 793 065
Finantsvarad kokku				755 845 505	0	755 845 505

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad on:

- nõudmiseni ja tähtajalised hoiused krediitiasutustes;
- võlakirjad, mis ei oma turuosaliste hinnanoteeringut.

Fondijuhi ja fondivalitseja juhtkonna hinnangul kannavad krediitiasutuste nõuded väga minimaalset krediidiriski ning seetõttu hinnatakse nende finantsvarade krediidiriski individuaalselt. Lisaks hinnatakse individuaalselt korrigeeritud soetusmaksumusega võlakirjade krediidiriski. Tulenevalt sellest, et:

- võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses on bilansipäeval tähtaegsed;
- vastaspoolte finantsseisund on tugev ning ei ole eeldada makseraskuste tekkimist;
- fondijuht ja fondivalitseja juhtkond on hinnanud majanduskeskkonna perspektiivi lähiaastatel tugevaks;

ei ole IFRS 9 esmarakendamisel 01.01.2018 kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses võlakirjade osas allahindlusi. Fondijuht ja fondivalitseja juhtkond on rakendanud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade allahindluste kajastamiseks regulaarse hindamise protsessi, mis muuhulgas sisaldab vastaspoolte maksekäitumise, finantstulemuste ja üldise majanduskeskkonna hindamist.

Fondi investeringutele, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, IFRS 9 allahindluse rakendamine ei kohaldu.

Vastavalt IFRS 9 nõuetele on muudetud ka õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatavate võlakirjade intresside kajastamist alates 01.01.2018 – IAS 39 nõuete kohaselt eristati selliste võlakirjade intressitulu ja kajastati intressitulu real, kuid IFRS 9 nõuetest tulenevalt on nende võlakirjade intressid kajastatud "Neto kasum/kahjum õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatavatelt finantsvaradelt ja –kohustustelt" kirjel. 2017. aasta võrdlusandmete esitlusviisi pole muudetud. Kui 2017 aasta võrdlusandmetes oleks rakendatud võlakirjade intresside kajastamise klassifikatsiooni muutust, oleks perioodi intressitulu olnud 316 996 eurot ning neto kasum/kahjum võlakirjadelt 3 070 539 eurot.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid kehtima 01.01.2018 alanud aruandeperioodile, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 1. jaanuar 2019 või hilisematel perioodidel ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

Finantsaruandluse kontseptuaalse raamistiku muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudetud kontseptuaalne raamistik sisaldab uut peatükki mõõtmise kohta, juhiseid finantstulemuse raporteerimise kohta, täiendatud mõisteid ja juhiseid (nt kohustuse mõiste) ning selgitusi oluliste valdkondade rolli kohta finantsaruandluses, näiteks juhtkonna kätte usaldatud ressursside kasutamise hoolsus, konservatiivsus, mõõtmise ebakindlus. Fond hindab mõju finantsaruannetele.

„Olulisuse mõiste“ – IAS 1 ja IAS 8 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudatused selgitavad olulisuse mõistet ning seda, kuidas mõistet rakendada, kaasates mõistesse need juhised, mis seni olid kirjas muudes standardites. Samuti on täiendatud mõistega kaasnevat selgitusi. Muudatuste tulemusena on olulisuse mõiste kõikides IFRS standardites järjepidev. Info on oluline, kui selle avaldamata jätmine, valesti avaldamine või varjamine võib mõistlikult eeldades mõjutada otsuseid, mida ettevõtte üldotstarbeliste finantsaruannete peamised kasutajad nende aruannete põhjal teevad. Fond hindab mõju finantsaruannetele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste ja hinnangute tegemist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustuste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab.

Aruandeperioodil ei ole taolisi hinnanguid rakendatud.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (nõudmiseni ja lühiajalised hoiused krediidasutustes ning võlakirjad, mis ei oma turuosaliste hinnanoteeringut) osas on fondivalitseja juhtkond hinnanud 31.12.2018 seisuga oodatava krediidikahju suurus. Täpsem info toodud lisas 2.7 ja 3.3.

2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

Arvestus- ja esitusvaluuta

Fondi raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes. Fondi arvestusvaluuta on samuti euro.

Tehingud ja saldod välisvaluutas

Välisvaluutas toimuvad väärtpaberitehingud hinnatakse eurodesse tehingupäeva depoopanga viimase ostunoteeringuga. Välisvaluutat ning välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi hinnatakse eurodesse, võttes aluseks Fondi depoopanga hindamispäeva viimase ostunoteeringu. Välisvaluutas denomineeritud varade ümberhindamisest eurodesse tekkivad kasumid/kahjumid kajastatakse kasumiaruandes „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“..

2.4 Finantsvarade- ja kohustuste klassifikatsioon

Arvestuspõhimõtted alates 01. jaanuarist 2018

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustused järgnevasse kategooriatesse:

- finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande - soetamisel määratletud klassi õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused, turuosaliste hinnanoteeringut mitteomavad võlakirjad, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded;
- finantskohustused õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustused fondivalitseja ja depoopanga ees.

IFRS 9 kategooria		Klass (määratletud Fondis)	31.12.2018
Finantsvarad	Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses	Nõuded krediitiasutustele	31 828 566
		Võlakirjad	88 484 968
		Muud finantsvarad	3 858 155
	Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	Aktsiad	83 338 135
		Fondiosakud	166 443 533
		Võlakirjad	442 024 193

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Fond võtab finantsvara või -kohustuse arvele siis, kui Fondist saab instrumendi lepinguline osapool. Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste või müüke kajastatakse tehingupäeval, ehk päeval, mil Fond on võtnud kohustuse kas vara osta või müüa.

Fond kajastab arvele võtmisel finantsvara või -kohustust selle õiglases väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud finantsvara või -kohustuse puhul, mida ei kajastata õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustuse emiteerimisega, näiteks teenustasud. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade ja -kohustuste tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

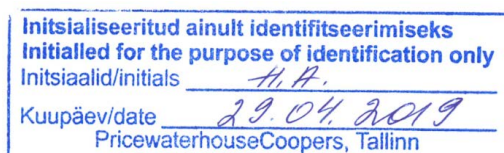
Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kui Fond annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved. Finantskohustus (või finantskohustuse osa) eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud (s.o kui lepingus määratletud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud).

Edasine kajastamine

Finantsvarad: võlainstrumentid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Fondi ärimudelist finantsvarade haldamisel ning finantsvara rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande: Varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumi kriteeriumile, kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglase väärtuse muutus on toimunud, kasumiaruandes real Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi

kasumiaruande. Sellised õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavatelt instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finants tuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Omakapitaliinstrumendid

Fond kajastab omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud omakapitaliinstrumentidist saadud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes real Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumendid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglases väärtuses, arvestamata tehingukulusid tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse bilansis varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansis varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulude ja kulude aruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

Arvestuspõhimõtted kuni 31. detsember 2017

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustused järgnevasse kategooriasse:

- finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande - soetamisel määratletud klassi õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- laenud ja nõuded - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused, hinnanoteeringut mitteomavad võlakirja, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded. Laene ja nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- finantskohustused õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustused fondivalitseja ja depoopanga ees. Antud finantskohustusi kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

IAS 39 kategooria	Klass (määratletud Fondis)		31.12.2017	
Finantsvarad	Laenud ja nõuded	Nõuded krediitiasutustele	29 196 176	
		Võlakirjad	100 243 175	
		Muud finantsvarad	1 793 065	
	Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid	Aktsiad	65 388 158
			Fondiosakud	140 523 353
			Võlakirjad	418 701 578

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H. A.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatav finantsvara või -kohustus on kauplemiseesmärgil hoitav, s.t. omandatud või tekkinud peamiselt edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil. Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul.

Esmane ja edasine kajastamine

Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande võetakse esmalt arvele tehingupäeval ehk päeval, mil Fond omandab lepingujärgsed õigused finantsinstrumendi omandamiseks.

Õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustused võetakse esialgselt bilansis arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantsvara või -kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Tehingutega kaasnevad tehingutasud kajastatakse tulude ja kulude aruandes kuluna kirjel „Tehingutasud“. Muud finantsvarad ja -kohustused võetakse esmalt arvele nende soetusmaksumuses koos nendega otseselt seotud tehingukuludega.

Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse finantsvarasid ja finantskohustusi õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande nende õiglases väärtuses (vt ka „Õiglase väärtuse hindamine“ allpool).

Muud finantsvarad kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses (vt ka „Korrigeeritud soetusmaksumus“ allpool).

Finantskohustuste edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid, mida kajastatakse nende õiglases väärtuses). Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas. Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast.

Väärtpaberite ümberhindlusest õiglases väärtuses tekkinud kasumid ja kahjumid, välja arvatud intressi- ja dividenditulu (-kulu) kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumentid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglases väärtuses, arvestamata tehingukulusid tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse bilansis varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansis varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulude ja kulude aruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

Finantsvarade kajastamise lõpetamine

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse ja see eemaldatakse Fondi bilansist kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele on aegunud või kui finantsvara koos kõigi oluliste omandiga seotud riskide ja hüvedega on üle antud.

Finantsvara kajastamise lõpetamisel näidatakse bilansilise jääkmaksumuse ja finantsvara realiseerimisel saadud müügihinna vahe tulude ja kulude aruande real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“. Realiseerimisega seotud tehingutasud näidatakse real „Tehingutasud“. Kui kõik või märkimisväärne osa finantsvara omandiga seotud riskidest ja hüvedest ei ole üle antud, siis ülekantud finantsvara kajastamist ei lõpetata (näiteks väärtpaberite laenamine).

Finantskohustuste kajastamise lõpetamine

Fond lõpetab finantskohustuste kajastamise, kui lepinguga määratud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud. Erinevused finantskohustuse bilansilise jääkmaksumuse ja kustutatud või ülekantud maksumuse vahel kajastatakse tulude ja kulude aruandes.

2.5 Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega Fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja Fondist sõltumatule osapoolale hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste (näiteks aktsiad, fondid, võlakirjad, tuletisinstrumentid) puhul põhineb õiglane väärtus börsipäeva sulgemishinnal (close price). Fond kajastab kõiki investeringuid väärtpaberitesse õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, välja arvatud need investeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase väärtuse määramine“ kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu- ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtpaberi õiglast väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS LHV Varahaldus juhatuse poolt kinnitatud „Investeeringufondide vara puhasväärtuse arvutamise reeglid“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaubeldavate ja muude Fondi finantsvarade ja -kohustuste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeeringufondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaubeldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhasväärtuse põhjal. Börsil kaubeldava võlaväärtpaberi väärtus määratakse vastavalt reguleeritud turu viimasele teadaolevale ostunoteeringule (*last bid-price*).

Kui instrumentide õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

2.6 Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja -kohustusi tasaarveldatakse ja näidatakse bilansis netosummas ainult juhul, kui Fondil on selleks juriidiline õigus ning kavatsus need varad ja kohustused tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Fond ei ole aruande- ega võrreldaval perioodil varade ja kohustuste tasaarveldamist rakendanud.

2.7 Finantsvarade väärtuse langus

Arvestuspõhimõtted alates 01. jaanuarist 2018

Kui Fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruandes, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaberi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile
- väärtpaberi intressi- või põhiosamaksete maksmatajätmine või hilinevad maksmine
- finantsvara aktiivse turu kadumine
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Allahindluse nõuded põhinevad oodatava krediidikahjumi (ECL) mudelil. Oodatav krediidikahjum vähendab vara bilansilist väärtust, kahjumit kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Krediidiriski ja ECL hindamine bilansipäeval on

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks	
Initialed for the purpose of identification only	
Initsiaalid/initials	<u>H. A.</u>
Kuupäev/date	<u>29.04.2019</u>
PricewaterhouseCoopers, Tallinn	

erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu tegemiseks – sh informatsiooni toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke prognoose tulevikusündmustest ja majandustingimustest. ECL arvutuste hindamisel kasutatakse nii mudeleid kui ekspert-hinnanguid.

Vastavalt IFRS 9 tugineb oodatav krediitkahju leidmine kolmele allahindlusfaasile.

- Toimivad varad (faas 1) – puuduvad märkimisväärsed krediitkvaliteedi halvenemise tunnused. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida järgneva 12 kuu jooksul (12 kuu ECL).
- Alatoimivad varad (faas 2) – krediidirisk on arvelevõtmisest alates oluliselt suurenenud. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu tema eluea jooksul (eluea ECL).
- Mittetoimivad varad (faas 3) – maksejõuetus. Kajastatakse (täiendav) kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu eluea jooksul.

ECL arvutatakse funktsioonina makseviivituse tõenäosusest (PD), kahjumäärast antud makseviivituse vm kahjujuhtumi tekkimise korral (LGD) ning suurusest antud hetkel (EAD).

Arvestuspõhimõtted kuni 31. detsember 2017

Kui Fondi varas on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglasest väärtuses muutustega tulude ja kulude aruandes, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaberi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile;
- väärtpaberi intressi- või põhiosamaksete maksmatajätmine või hilinenud maksmine;
- finantsvara aktiivse turu kadumine;
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud varade väärtuse langemisel arvutatakse kahjumi suurus vara bilansilise väärtuse ning hinnanguliste tulevaste rahavoogude hetkeväärtuse vahelise erinevusena, mida on diskonteeritud finantsvara esialgse sisemise intressimääraga. Vara bilansilist väärtust vähendatakse saadud kahjumi võrra, kahjumit kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvara väärtuse languse korral antud vara intressitulu arvestust ei muudeta. Kui kahjum vara väärtuse languselt väheneb ja seda langust saab objektiivselt seostada sündmusega, mis toimub pärast väärtuse languse kajastamist, siis tühistatakse eelnevalt kajastatud vara väärtuse langusest tulenev kahjum.

2.8 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse tulude ja kulude aruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektive intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediitkahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Intressitulu“.

2.9 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (Ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktivest vastava rahasumma laekumisel Fondi. Enamasti maksud dividendidelt jäetakse aktiveks üles, kuni summad laekuvad Fondi. Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Dividenditulu“.

2.10 Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügitehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

2.11 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel, üleöhoiuste saldod ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi hoiuseid.

Üleöhoiustelt laekunud intressid kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.12 Tähtajalised hoiused

Tähtajaliste hoiuste all kajastatakse krediidasutustes hoitavaid hoiuseid. Vastavalt investeerimisfondide seadusele võib avatud avalik Fond investeerida krediidasutuste hoiustesse tähtajaga kuni 12 kuud. Tähtajalistelt hoiustelt arvestatud kuid hindamispäevaks laekumata intressid kajastatakse bilansis real „Tähtajalised hoiused“ ning tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.13 Investeerimisfondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise korrast, AS LHV Varahaldus (fondivalitseja) sisemistest protseduurireeglitest ja Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja Fondi koguvarede turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustused. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

2.14 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr on 2,0% aastas Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu määra vähendatakse vastavalt õigusaktides sätestatule. Vähendamise ulatus sõltub fondivalitseja valitsetavate kõigi kohustuslike pensionifondide vara väärtuse summast. Valitsemistasu alampiirmäär on maksimaalselt 0,5%. Valitsemistasude määrasid vähendatakse iga kalendriaasta 1. veebruarist alates, kusjuures Valitsemistasu määra vähendav kordaja leitakse kord kalendriaastas kohustuslike pensionifondide 1. jaanuarile järgneva teise tööpäeva vara väärtuse seisuga ja määratakse täpsusega vähemalt kaks kohta pärast koma. Kohaldatav valitsemistasu määr on toodud fondivalitseja veebilehel.

Kohaldatav valitsemistasu oli perioodil 1.02.2016 kuni 31.01.2017 1,5948%, perioodil 01.02.2017 kuni 31.01.2018 1,33% ning perioodil 01.02.2018 kuni 31.01.2019 1,26%. Alates 01.02.2019 on kohaldatav valitsemistasu 1,20%.

Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.15 Tehingutasud

Tulude ja -kulude aruandes on real „Tehingutasud“ all kajastatud Fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

2.16 Osakute märkimine

Osakute märkimine toimub vastavalt Fondi emissiooniprospektis kirjeldatud tingimustele. Alates 1. juunist 2009 kuni 2009. aasta lõpuni peatati maksed pensionifondidesse. Kuni 30. novembrini 2009 oli II sambaga liitunudel võimalik esitada avaldus jätkamaks 2010. aastast II samba makseid vabatahtlikult. Isikutel, kes avaldust ei esitanud, olid II samba maksed peatatud ka 2010. aastal, taastudes 2011. aastast 50% ulatuses ning jätkudes aastast 2012 tavapärase süsteemi alusel. Isikutele, kes jätkasid vabatahtlikult 2% maksmist II sambasse, oli aastatel 2014 kuni 2017 riigi panus varasema 4% asemel 6%. 2013. aastal oli võimalik esitada maksete tõstmise avaldus, mille puhul olid inimese ja riigi

maksed aastatel 2014 kuni 2017 vastavalt 3% ja 6%. Alates 2018 aastast on II samba pensionimaksed isikutel 2% ja riigil 4%.

2.17 Osakute vahetamised, väljamaksed osakuomanikele, märkimis- ja tagasivõtmistasu

Osakuomanikul on õigus vahetada Osakud teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, kui vahetamine ei ole õigusaktide alusel keelatud. Pensionifondi vahetamisel Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel makstakse Osakuomaniku arvel tagasivõtmistasu.

Väljamaksed pensionifondist toimuvad vastavalt kogumispensionide seaduse 2. peatüki 8. jaos sätestatule. Osakuomanikul tekib õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele vanaduspensioniiikka jõudmisest arvates. Sõltuvalt kogutud osakute väärtusest on osakuomanikul õigus sõlmida kogumispensioni saamiseks kindlustusandjaga pensionileping, leppida pensionifondivalitsejaga kokku fondipension või taotleda ühekordset väljamakset pensionifondist.

Aastast 2010 ei võta fondivalitseja osakute väljalaskmisel väljalasketasu. Osakute tagasivõtmistasu piirmäär oli kuni 31.01.2017 1% osaku puhasväärtusest, kuid alates 01.02.2017 osaku tagasivõtmistasu ei võeta.

2.18 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja raamatupidamise aastaaruande koostamise päeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud asjaoludega (täpsem informatsioon lisas 9).

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtpaberitesse, tuletisinstrumentidesse, hoiustesse.

Fondi investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeringu tootlust. Fondi minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondi järgmiste perioodide tulude kohta. Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhasväärtus kõikuda. Fond võib teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investor investeringu kestus Fondis, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeerimisfondide seaduse ja Fondi tingimustega seatud investeerimispiiranguid. Investeerimisliimitidest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, investeerimispiirangute ületamise korral võtab fondijuht ette meetmed nende likvideerimiseks.

Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond avatud järgmistele riskidele:

tururisk

krediidirisk

likviidsusrisk

kapitalirisk

3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakurssides ja aktsiahindades.

Tururiski vähendamiseks hajutatakse investeringuid erinevate emitentide, riikide ja piirkondade vahel ning võidakse kasutada tuletisinstrumente.

Väärtpaberiturgudel toimuvat jälgitakse igapäevaselt. Turusituatsioonide muutumisel võidakse vajadusel investeringutes teha muudatusi, näiteks vähendada või suurendada aktsiaosakaalu Fondi koguinvesteringutes.

Fondi investeringud aruandepäeva seisuga on toodud Investeringute aruandes.

Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Suurem osa intressiriskist tuleneb investeringutest võlainstrumentidesse.

Tabelis esitatud tundlikkuse analüüs näitab põhjendatud võimalike intressimäärade muutuste mõju Fondi kasumlikkusele tulenevalt kahest aspektist:

- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate ujuva intressimääraga finantsinstrumentide (võlakirjad) neto intressitulu aastane muutus;
- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide (raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused ja võlakirjad) õiglase väärtuse aastane muutus.

Intressimäärade muutuse mõju tulude ja kulude aruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2018			
EUR	+/- 20	+/- 649 998	+/- 25 012
USD	+/- 20	+/- 125 036	+/- 24 980
31.12.2017			
EUR	+/- 20	+/- 717 157	+/- 24 108
USD	+/- 20	+/- 124 441	+/- 737

Järgnev tabel analüüsib Fondi avatust intressiriskile. Fondi intressiteenivad varad on kajastatud põhisummades ja kategoriseeritud järgmise intressi ümberhindamise järgi. Fondil puudusid 2018. ja 2017. aastal intressikandvad kohustused. Summad tabelis on esitatud eurodes.

	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhi-summades	Turumuutus- te mõju ja kogunenud intress	Allahind- lused	Kokku
31.12.2018								
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	31 828 566	0	0	0	31 828 566	0	0	31 828 566
Võlakirjad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	109 924 843	22 965 279	196 191 201	102 893 256	431 974 580	10 049 614	0	442 024 193
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	2 499 736	32 624 375	53 130 522	88 254 633	468 609	-238 276	88 484 968
Kokku	141 753 409	25 465 015	228 815 576	156 023 778	552 057 779	10 518 223	-238 276	562 337 727

	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhi-summades	Turumuutus- te mõju ja kogunenud intress	Allahind- lused	Kokku
31.12.2017								
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	29 187 047	0	0	0	29 187 047	9 129	0	29 196 176
Võlakirjad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	63 222 747	27 413 000	193 466 493	112 099 046	396 201 286	22 500 291	0	418 701 577
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	330 000	2 687 888	54 216 125	42 753 650	99 987 663	255 512	0	100 243 175
Kokku	92 739 794	30 100 888	247 682 618	154 852 696	525 375 996	22 764 932	0	548 140 928

Valuutarisk

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.A.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Fond kasutab valuutariski maandamiseks tulefinstrumente. Avatud valuutaposisiooni jälgib fondijuht igapäevaselt. Vastavalt Fondi tingimustele võib Fond hoida avatud valuutaposisiooni maksimaalselt 50% Fondi vara väärtusest. Erinevates valuutades nomineeritud varad ja kohustused on tabeli veergudes toodud eurodes vastavalt bilansipäeval kehtinud vahetuskursile. Fondil on finantskohustused ainult eurodes.

Avatud valuutaposisioonide kontsentreerumine

31.12.2018	EUR	USD	JPY	CHF	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	28 593 491	3 093 135	4 845	30 065	107 030	31 828 566
Tähtajalised hoiused	0	0	0	0	0	0
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Võlakirjad	366 616 719	75 407 474	0	0	0	442 024 193
Aktsiad	77 156 190	1 915 767	935 717	1 356 422	1 974 040	83 338 135
Fondiosakud	158 076 532	7 912 578	0	0	454 423	166 443 533
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	88 484 968	0	0	0	0	88 484 968
Viitlaekumised	3 845 093	13 062	0	0	0	3 858 155
Valuutariski kandvad varad kokku	722 772 993	88 342 016	940 562	1 386 487	2 535 492	815 977 550

Valuutariski kandvad kohustused

Muud kohustused	-869 349	0	0	0	0	-869 349
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-869 349	0	0	0	0	-869 349

Avatud valuutaposisioon	721 903 644	88 342 016	940 562	1 386 487	2 535 492	815 108 201
--------------------------------	--------------------	-------------------	----------------	------------------	------------------	--------------------

31.12.2017	EUR	USD	JPY	CHF	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	21 846 732	4 934 067	0	0	45 243	26 826 042
Tähtajalised hoiused	2 370 134	0	0	0	0	2 370 134
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Võlakirjad	350 258 030	68 443 548	0	0	0	418 701 578
Aktsiad	58 609 820	1 980 523	1 223 613	1 322 868	2 251 334	65 388 158
Fondiosakud	128 962 412	11 115 819	0	0	445 122	140 523 314
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	100 243 175	0	0	0	0	100 243 175
Viitlaekumised	1 773 979	19 086	0	0	0	1 793 065
Valuutariski kandvad varad kokku	664 064 282	86 493 043	1 223 613	1 322 868	2 741 699	755 845 505

Valuutariski kandvad kohustused

Muud kohustused	-842 908	0	0	0	0	-842 908
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-842 908	0	0	0	0	-842 908

Avatud valuutaposisioon	663 221 374	86 493 043	1 223 613	1 322 868	2 741 699	755 002 597
--------------------------------	--------------------	-------------------	------------------	------------------	------------------	--------------------

Järgnev tundlikkuse analüüs esitab põhjendatud võimalike muutuste mõju tulude ja kulude aruandele valuutades, milles Fondil on olulised finantsvarad aruandeperioodi lõpu seisuga. Tabelis esitatud summad on eurodes.

Mõju tulude ja kulude aruandele	Kursimuutus	2018	Kursimuutus	2017
USD kurss	+/- 10%	+/- 8 834 202	+/- 10%	+/- 8 649 304
JPY kurss	+/- 10%	+/- 94 056	+/- 10%	+/- 122 361
CHF kurss	+/- 10%	+/- 138 649	+/- 10%	+/- 132 287

Aktsiahinna risk

Aktsiahinna risk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib ebasoodsatest muutustest aktsiate või nendega seotud tuletisinstrumentide õiglasest väärtusest tulenevalt muutustest aktsiaindeksites või üksikute aktsiate hindadest. Fond maandab riski investeerides erinevatele turgudele ja limiteerides maksimaalseid positsioone emitentide kaupa.

Fond järgib aktsiahinna riski juhtimisel õigusaktides, Fondi tingimustes ja prospektis välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- ühe väärtipaberi maksimaalne investering 5% Fondi vara väärtusest;
- ühe konsolideerimisgrupi poolt välja antud väärtipaberite maksimaalne osakaal 20% Fondi vara väärtusest;
- aktsiate ja aktsiafondide maksimaalne osakaal 50% Fondi vara väärtusest.

Fondi investeringute jaotus geograafiliste piirkondade ja sektorite lõikes on esitatud lisa 3.3 Krediidirisk.

3.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtipabereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

Likviidsusrisk võib samuti suureneda tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turuolukorras, näiteks majanduslanguse korral.

Fond juhib likviidsusriski järgmiste kriteeriumite alusel:

- Fond investeerib valdavalt turukõlblikesse väärtipaberitesse, mis on kergesti realiseeritavad;
- Fond võib investeerida maksimaalselt 30% Fondi vara väärtusest turul mittekaubeldavatesse aktsiatesse ja võlakirjadesse;
- Osakute vahetamine toimub 3 korda aastas, mille jaoks on Fondil piisavalt aega likviidsuspositsiooni parandada.

Investeeringud on jaotatud likviidseteks ja ebalikviidseteks fondivalitseja sisemise hinnangu alusel vastavalt sellele, kui kiiresti on instrumenti võimalik õiglase hinnaga võõrandada. Likviidseks on loetud instrumendid ja positsioonid, mille võõrandamine võtab fondivalitseja hinnangul aega kuni kolm pangapäeva. Ebalikviidsed instrumendid on omakorda jaotatud kaheks - instrumendid, mida on võimalik fondivalitseja hinnangul võõrandada õiglase hinnaga kuni 2 nädala jooksul ning instrumendid, mida ei ole.

Fondi finantsvarad kogusummas 518 658 916 eurot (2017. aastal: 477 027 931 eurot) on fondijuhi hinnangul likviidsed, kuna Fondi positsiooni on võimalik kuni 3 börsipäevaga turutingimustel realiseerida.

Alljärgnevas tabelis on toodud mittelikviidsete väärtipaberite info, mille realiseerimine võib võtta rohkem kui 2 nädalat:

Mittelikviidsed väärtipaberid	31.12.2018	31.12.2017
Võlakirjad		
Alexela 02/03/28	9 435 441	0
Arco Vara 12% 21/12/20	300 900	0
Arco Vara 12% 06/01/18	0	330 000
Autolist 12% 03/04/22	5 318 188	5 318 188

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H. A.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Autolist 3% 03/04/22	6 202 417	7 402 884
Baltic Horizon 08/05/23	14 409 393	0
BIGBANK 6.5% 28/12/2027	1 000 542	1 000 542
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	10 226 520	10 532 271
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	11 568 732	11 569 451
Coop Pank 6.75% 04/12/2027	2 724 724	2 724 724
Coop Pank 6.75% 02/03/2021	5 051 736	0
Eesti Energia 4.5% 18/11/20	1 783 654	1 905 394
INBANK 7% 28/09/26	208 726	204 631
Luminor 20/12/19	0	25 702 556
Nelja Energia 02/06/21	0	5 249 375
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27	31 101 391	34 401 538
Siauliu Bankas 21/12/20	16 002 630	16 002 630
Tartu linn 25/10/32	2 501 946	2 690 264
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/04/25	4 178 285	4 669 848
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/12/26	4 905 043	0
Võlakirjad kokku	126 920 268	129 704 296

Aktsiad

Apranga	1 037 654	1 640 791
Arco Vara	931 869	592 443
Bank Saint Petersburg	698 010	984 206
EfTEN Balti Kinnisvaraportfell	170 328	213 005
Ekspress Grupp	1 928 026	2 317 339
Grigeo	938 100	984 120
Grindeks	2 589 665	2 709 188
Linas Agro	1 132 624	1 315 986
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ	8 616 720	5 998 500
Lumi Kodud Aiandi osa	1 966 607	0
Olainfarm	3 360 961	4 038 170
Olympic Entertainment Group	0	1 299 672
PFNONWOVENS	888 749	912 101
PRFoods	0	188 268
Roovlimae Holding (Ha Serv)	2 076 481	2 111 833
Siauliu Bankas	1 373 275	1 680 921
Silver Screen Holdings	4 986 790	3 486 105
Tallink Grupp	6 862 654	8 451 544
Tallinna Kaubamaja	6 497 040	7 098 904

Aktsiad kokku**46 055 553****46 023 096****Fondiosakud**

Aberdeen Latin American Equity Fund	0	544 225
BaltCap Latvia Venture3 Capital Fund K.S.	317 160	341 199
Baltcap Lithuania SME Fund KÜB	2 060 652	2 009 759
BaltCap Private Equity Fund II	6 700 713	5 785 366
Birdeye Timber Fund	3 125 146	2 800 865
Birdeye Timber Fund 2	2 749 363	1 195 403
BPM Mezzanine Fund SICAV-SIF SCA	5 820 445	4 752 202
East Capital Baltic Property Fund II	10 501 406	9 850 436
East Capital Baltic Property Fund III	15 083 205	6 083 182
EfTEN Kinnisvarafond	37 485 488	38 955 672
EfTEN Kinnisvarafond II	1 021 754	929 978
Karma Ventures I SICAV-SIF	1 634 594	1 667 619
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	2 103 070	2 930 325
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	2 089 499	2 912 323

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H. A.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	11 794 045	3 376 149
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	1 982 351	1 948 117
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	1 661 433	1 631 154
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	1 600 665	1 571 558
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	0	8 235 193
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	1 363 236	1 337 429
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	986 695	0
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF	1 572 929	0
KS EuVECA Livonia Partners Fund I	6 249 828	3 424 082
Tera Ventures II Usaldusfond	-9 154	0
The Asia Pacific Fund	0	807 946
Usaldusfond BaltCap Infrastructure Fund	765 251	0
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	4 338 345	0
Usaldusfond Superangel One	287 022	0
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	188 321	0
Fondiosakud kokku	123 473 462	103 090 182
Kokku	296 449 283	278 817 574

Fondi tingimuslikud kohustused 31.12.2018 seisuga järgmise 10 aasta jooksul:

Investeeringu tüüp	Kohustuse suurus (miljonit eurot)
Erakapitali investeeringud	26.55
Riskikapitali investeeringud	13.62
Investeeringud kinnisvara fondidesse	11.65
Kokku	51.82

Fondil ei ole kindla lunastustähtajaga finantskohustusi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka Fondi kohustuste ja nende kohustuste katteks hoitavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustuste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustusi täita.

3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumendi vastaspoole võimetus oma kohustusi täita. Fond järgib sisemisi protseduurireegleid vastaspoolte valimisel ning fondijuht jälgib regulaarselt vastaspoolte krediidiireitinguid, uudisvoogu ja finantsaruandeid. Fondijuht esitab kord kuus mitte-kvantitatiivsete riskide ülevaate riskijuhtimise üksusele ja juhatusele, mis sisaldab ka vastaspooltega toimunud olulisi sündmusi.

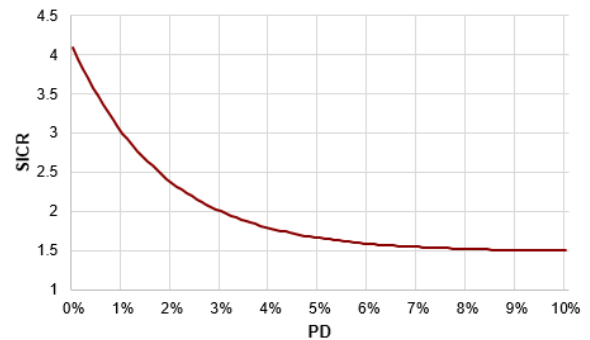
Korrigeeritud soetusmaksumuses hinnatud finantsvaradele leitakse allahindlus, mis baseerub oodatava krediidiriski (ECL) mudelil. ECL mudeli eesmärgiks on arvutada 12 kuu ja eluea oodatav krediidikahjum vastavalt finantsvara allahindlusfaasile. IFRS 9 kehtestab kolme-faasilise mudeli väärtuse languse määramiseks vastavalt krediidikvaliteedi muutusele peale esmast arvelevõtmist. Finantsinstrument, mis ei ole esmasel kajastamisel krediidikahjumiga, klassifitseeritakse Faasi 1 ning ECL mõõdetakse summas, mis on võrdne 12-kuulise osaga kogu oodatava eluea krediidikahjumist. Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine alates esmasest arvelevõtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument Faasi 2, aga ei loeta veel allahinnatuks. Juhul kui finantsinstrument on krediidikahjumiga, liigitatakse see Faasi 3. Faasi 2 ja 3 kuuluvate instrumentide puhul arvutatakse ECL kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumi põhjal. Aruandekuupäeva seisuga liigituvad kõik korrigeeritud soetusmaksmuses kajastatavad finantsvarad Faasi 1.

Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine (SICR) alates esmasest arvelevõtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument järgmisel allahindlusfaasi. Olulist krediidiriski suurenemise hindamisel võrreldakse algset eluea PD ja aruandluse hetkel kehtivat eluea PD.

Selleks, et finantsvara liiguks järgmisse allahindlusfaasi, peab eluea PD olema suurenenud rohkem kui 100 bps ning samaaegselt täitma tingimust $PD_{life}/PD_{life(algne)} > 1,4885 + \exp \cdot (0,9549 - 54,173 \cdot PD_{life(algne)})$.

Lisaks võib ilmnedu krediidiriski suurenemine olulise tähtsusega lepingutingimuste rikkumisel.

Valemi illustreerimiseks on kujutatud graafikul SICR graafikukõver. SICR kõver näitab mitu korda peab olema PD kasvanud, et finantsvara liiguks järgmisse allahindlusfaasi. Lisaks kõverale peab PD suurenemine olema vähemalt 100 bps.

SICR kõver: Esialgse PD ja olulisuse piirmäära suhe (PD kasv kordades) olulise krediidiriski suurenemise identifitseerimiseks.

Kasutatud ECL mudel järgib marginaalkahjumite summa lähenemist, kus ECL arvutatakse marginaalkahjumite summana, mis ilmnevad igas ajaperioodis (kuus) aruandekuupäevast alates. Marginaalkahjumid tulenevad individuaalsetest riskiparameetritest (PD, LGD, EAD), mis prognoosivad võlgnevuse jääke ja kahjumeid maksejõuetuse puhul ning iga perioodi maksejõuetuse tõenäosust.

ECL arvutused põhinevad järgmistel komponentidel:

- Maksejõuetuse tõenäosus (PD) on hinnang, kui suure tõenäosusega kindlaksmääratud aja jooksul instrument muutub maksejõuetuks.
- Võlgnevuse suurus maksejõuetuse hetkel (EAD) on hinnang tulevikus maksejõuetuse tekkimise hetkel kehtivale eeldatavale nõudesummale, mis võtab arvesse aruandekuupäevale järgnevaid oodatavaid muutusi, sh põhisosa ja intressimaksed.
- Kahjumäär maksejõuetuse korral (LGD) on hinnang maksejõuetusest tingitud kahjule. See põhineb saadaolevate rahavoogude ja oodatavate rahavoogude vahele. LGD kajastatakse protsendina EAD-st.
- Diskontomäär kasutatakse oodatava kahjumi diskonteerimiseks nüüdsväärtusele aruandekuupäeva seisuga.

Igale korrigeeritud soetusmaksumuses hinnastatavale finantsvarale leitakse krediidireiting, kasutades sisemist reitingumudelit. Antud reitingumudel seob vastaspoole finantsseisu ja äririski hinnangu võimaliku maksejõuetuse tõenäosusega. Krediidiriski mudelist saadud 12 kuu PD rekaliibreeritakse tulevikku vaatavaks 12 kuu hinnanguks arvestades vastavaid makrostsenaariume. Vastavad makronäitajad, mida mudelis kasutatakse indeksite kujul, sisaldavad hinnangut olemasolevale majanduskeskkonnale. Kasutades maksejõuetuse kõverat, konverteeritakse saadud 12 kuu PD hinnang eluea PD-ks selliselt, et tulemuseks on konkreetse finantsinstrumendi oodatav maksejõuetus igal tulevasel ajahetkel kuni oodatava eluea lõpuni. Arvestades makrostsenaariumite indekseid, saadakse kõik tulevased PD-d kõikidele makromajanduslikele stsenaariumitele.

Maksejõuetusel tekkiv kahjumäär (LGD) arvutatakse vastava tagatise hinnangulise kiirrealiseerimisväärtuse põhjal. LGD mudelis arvestatakse tagatiseks nii võlakirja tingimustes fikseeritud tagatised kui ka kaudsed tagatised (nt riigi vahendid). Arvestades makromajanduslike stsenaariumitega, saadakse igale allahindlusstsenaariumile vastavad LGD määrad.

Tulevikku vaatava informatsiooni lisamiseks ECL mõõtmiseks, arvutatakse tõenäosusega kaalutud ECL summa vastavalt kolmele allahindlusstsenaariumile (baas, positiivne ja negatiivne). Majandusliku stsenaariumite kaalud seisuga 31.12.2018 on järgmised: baasstsenaarium 65%, negatiivne stsenaarium 25% ja positiivne stsenaarium 10%.

Matemaatiliselt võrdub oodatav krediidikahju vastava ajaperioodi (12 kuud või eluea) PD, LGD, EAD ja diskontomäära korrutiste summaga, arvestades konkreetsete majanduslike stsenaariumite tõenäosusi.

$$ECL = p_{baas} \cdot ECL_{baas} + p_{pos} \cdot ECL_{pos} + p_{neg} \cdot ECL_{neg} \quad \text{ja} \quad ECL_T = \sum_t PD_t \cdot LGD_t \cdot EAD_t \cdot d_t,$$

kus:

ECL_T – ajaperioodi T (12 kuud või eluea) ECL, leitakse iga stsenaariumi kohta ($ECL_{baas}, ECL_{pos}, ECL_{neg}$);

PD_t – maksejõuetuse tõenäosus kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

LGD_t – oodatav kahjumäär kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

EAD_t – laenujääk kuu t seisuga;

d_t – diskontomäär;

$p_{baas}, p_{pos}, p_{neg}$ – vastava stsenaariumi tõenäosused.

Fond järgib krediidiriski juhtimisel õigusaktides ja Fondi tingimustes välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Fondi võlakirjakontsentratsioon ühe emitendi kohta sõltub emitendi tüübist: vastavate keskvalitsuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt emiteeritud võlakirjadesse maksimaalselt 35% Fondi vara väärtusest; muude emitentide puhul 5% Fondi vara väärtusest;
- Fond võib hoiustada ühe krediidasutuse hoiustesse maksimaalselt 10% Fondi vara väärtusest.

Tabelis on välja toodud Fondi maksimaalne avatus krediidiriskile, lähtuvalt instrumentide bilansilistest väärtustest ning tuletisinstrumentid on esitatud netosummas (tabel ei kajasta aktsia- ja fondiinvesteeringuid, mis ei kanna krediidiriski). Fondis ei ole ühtegi võlakirja, mis oleks ületähtaegne oma põhiosa või intressimaksetega. Fond ei ole pantinud oma finantsvara.

	31.12.2018	31.12.2017
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	31 828 566	29 196 176
Viitlaekumised	3 858 155	1 793 065
Võlakirjad õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande	442 024 193	418 701 578
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	88 484 968	100 243 175
Kokku	566 195 882	549 933 994

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate finantsvarade (võlakirjad ja tähtajalised hoiused) jaotus sisemise reitingu järgi koos oodatava krediidikahjuga. 31.12.2018 seisuga omavad kõik sellised finantsvarad investeerimisjärgu reitingut (<9) ning kuuluvad allahindlusfaasi 1.

31.12.2018	Reiting	Turväärtus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	2 501 946	0	2 501 946
madal krediidirisk	5	0	0	0
madal krediidirisk	6	56 187 349	-60 049	56 127 300
keskmine krediidirisk	7	11 520 605	-24 329	11 496 276
keskmine krediidirisk	8	8 777 002	-85 278	8 691 724
kõrgendatud krediidirisk	9	9 736 341	-68 619	9 667 722
Kokku		88 723 243	-238 275	88 484 968

Standard & Poor's / Moody's reitingute lõikes jagunevad fondi investeeringud võlakirjadesse järgmiselt:

	31.12.2018	31.12.2017
AA+ / Aa1	0.26%	0%
AA / Aa2	6.29%	5.27%
AA- / Aa3	0.56%	1.12%
A+ / A1	8.27%	5.97%
A / A2	23.64%	10.51%
A- / A3	14.31%	30.13%
BBB+ / Baa1	4.63%	11.12%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H. A.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

BBB / Baa2	13.63%	6.05%
BBB- / Baa3	3.80%	4.91%
BB+ / Ba1	8.93%	5.58%
Reitinguta	15.67%	19.35%
Kokku	100.00%	100.00%

Raha ja deposiitide krediidirisk on marginaalne, kuna nõudmiseni kontol olev raha asub depoopangas, mille krediidireiting on A+ (Standard&Poor's) ning deposiitide osakaal on väga väike (alla 0,5% Fondi mahust).

3.4 Riski kontsentratsioon

Riski kontsentratsioon on liigne sõltuvus ühest konkreetsest mõjurist. Kontsentratsiooniriski vähendamiseks hajutatakse Fondi investeringuid erinevate piirkondade ja sektorite vahel.

Regioonide lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2018	31.12.2017
Baltikum	51.57%	51.86%
Euroopa	32.47%	27.12%
Euroopa arenevad turud	2.53%	2.77%
Venemaa	0.09%	0.13%
Põhja-Ameerika	11.31%	14.26%
Aasia arenevad turud	0.74%	0.77%
Vaikse ookeani piirkond	1.30%	2.18%
Ladina-Ameerika	0.00%	0.91%
Kokku	100.00%	100.00%

Sektorite lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2018	31.12.2017
Raha ja raha ekvivalendid	4.24%	3.99%
Kestvuskaubad	3.16%	2.48%
Esmatarbekaubad	1.86%	3.09%
Energia	1.53%	1.56%
Finantssektor	36.45%	36.69%
Valitsus	14.74%	19.35%
Tervishoid	0.90%	1.07%
Tööstussektor	3.68%	2.09%
Informatsioonitehnoloogia	2.78%	1.92%
Materjalid	1.97%	0.97%
Fondid	20.42%	18.61%
Telekommunikatsiooniteenused	3.12%	1.53%
Kommunaalteenused	5.16%	6.64%
Kokku	100.00%	100.00%

Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest (vt lähemalt Lisa 6 Fondi puhaskäivituse võrdlusaruanne) ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest ning kolm korda aastas on Fondi osakuomanikel võimalus fonde vahetada ja Fondist väljuda. Fondijuht monitorib oodatavaid raha sisse ja väljavoo eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks.

Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglane väärtus

Fondi finantsvarade ja –kohustuste bilansiline väärtus vastab valdavalt nende õiglasele väärtusele, arvestades kasutatavate hindamistehnikate erisusi. Õiglases väärtuses mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

31.12.2018	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Aktsiad	67 487 816	0	15 850 319	83 338 135
Fondiosakud	42 970 072	0	123 473 461	166 443 533
Võlakirjad	442 024 193	0	0	442 024 193
Finantsvarad kokku	552 482 081	0	139 323 780	691 805 861

31.12.2017	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Aktsiad	53 578 714	0	11 809 443	65 388 157
Fondiosakud	38 785 381	0	101 737 972	140 523 353
Võlakirjad	418 701 578	0	0	418 701 578
Finantsvarad kokku	511 065 673	0	113 547 415	624 613 088

Viitlaekumiste näol on tegemist lühiajaliste varadega, seega ei erine viitlaekumiste õiglane väärtus oluliselt nende bilansilistest väärtustest.

Fond kajastab kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande. Raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused ning võlakirjad, mis ei oma turuosaliste hinnanoteeringut, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses ning selliseid varasid antud lisas ei kajastata. Fond kategoriseerib finants-investeeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaberite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei erine korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade õiglane väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna finantsvarad on lühiajalised (raha ja raha ekvivalendid, kuni 12-kuulised tähtajalised hoiused ning viitlaekumised) või investeeringud on soetatud bilansipäeva lähedal ja turutingimustel (võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses).

Muud hindamismeetodit kasutatakse turul mittekaubeldavate kinniste fondide osakute ja turul mittekaubeldavate aktsiate väärtuse määramisel.

Turul mittekaubeldavate kinniste fondide õiglase väärtuse määramisel tuginetakse fondide poolt edastatud NAV-le. Erinevad fondid edastavad vastava aruande kas 4 või 12 korda aastas. Kui pärast NAV-i avaldamist tehakse vastavasse fondi investeering, siis see lisandub avaldatud väärtusele.

Mittekaubeldavate kinniste fondide erakapitali investeeringute väärtuse hindamisel toetub vastav fondivalitseja kehtivatele rahvusvahelistele standartidele - *International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines - Edition December 2012*. Need standardid näevad ette erinevaid investeeringu väärtuse hindamismeetodeid sõltuvalt investeeringu iseloomust, ettevõtte arengustaadiumist ja finantsseisust.

Nende erinevate hindamismeetodite eesmärgiks on leida investeeringu õiglane väärtus. Üldiselt kasutatakse järgmist kolme meetodit:

- 1) Turupõhine lähenemine (*Market Approach*);
- 2) Rahavoo või sissetuleku põhine lähenemine (*Income Approach*);
- 3) Kuludepõhine lähenemine (*Cost Approach*).

Arvestades Fondis olevate erakapitali investeeringute iseloomu on edaspidi kavas kasutada peamiselt kahte meetodit, mis on mõlemad turupõhised meetodid:

- Hiljutise investeeringu hinna meetod (*Price of Recent Investment*) – meetod seisneb selles, et investeeringu õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse turul hiljuti toimunud tehingu hinda, arvestades tehingu tausta, olulisust ja suurust turu seisukohalt. Selle meetodi abil leitud väärtust võib kasutada vaid suhteliselt lühikest aega, kuna tehingu asjaolud kaotavad oma aktuaalsust aja jookkul, samuti muutuvad ka turu tingimused. Meetod on oma iseloomult suhteliselt subjektiivne, seetõttu saadud väärtuse täiendava valideerimise huvides kasutame diskonteeritud rahavoogude meetodit.
- Suhtarvude meetod (*Multiples*) – meetod näeb ette, et hinnatava ettevõtte äri on välja kujunenud ning omab jätkusuutlikku rahavoogu. Õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse tööstusharu esindavate börsil noteeritud ettevõtete suhtarve, mis haakuvad hindamisobjektiks oleva investeeringuga. Tüüpiliselt kasutame järgimisi suhtarve: P/E, EV/EBITDA, EV/Sales.

Juhul, kui ülalpool loetletud meetodid ei suuda kindlaks määrata investeeringu õiglast väärtust, kasutatakse muid rahvusvaheliste standarditega ette nähtud meetodeid.

Järgnevas tabelis on välja toodud 3. taseme investeeringute õiglase väärtuse muutused.

	Fondiosakud	Aktsiad	Võlakirjad	Kokku
Saldo 31.12.2016	64 187 138	1 601 936	0	65 789 074
Ost/müük	12 204 108	9 486 105	0	21 690 213
Õiglase väärtuse muutus	25 346 726	721 402	0	26 068 128
Saldo 31.12.2017	101 737 972	11 809 443	0	113 547 415
Ost/müük	20 438 655	3 426 068	0	23 864 723
Õiglase väärtuse muutus	1 296 835	614 809	0	1 911 644
Saldo 31.12.2018	123 473 462	15 850 320	0	139 323 781

Aruandeaastal ning võrreldaval perioodil ei olnud 1. ja 3. taseme vahelisi liikumisi.

Seisuga 31.12.2018 on 3. taseme varade väärtus 139 323 781 eurot (31.12.2017: 113 547 415 eurot) ehk 17.09 % (31.12.2017: 15.04%) Fondi puhasväärtusest. Kui nende investeeringute väärtused muutuvad +/-10%, siis on mõju Fondi puhasväärtusele +/- 13 932 378 eurot (31.12.2017: +/- 11 354 742 eurot).

Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne

tegevuse algus: juuni 2002. a

	Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus		Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus
31.12.2002	523 853	0.62697	31.12.2011	89 910 363	1.19917
31.12.2003	1 918 680	0.69983	31.12.2012	144 868 508	1.36411
31.12.2004	3 795 003	0.76566	31.12.2013	211 540 636	1.42581
31.12.2005	7 448 007	0.93662	31.12.2014	289 550 714	1.45257
31.12.2006	12 990 309	1.07658	31.12.2015	347 093 665	1.53128
31.12.2007	19 786 962	1.13078	31.12.2016	441 163 597	1.58785
31.12.2008	21 051 309	0.86786	31.12.2017	755 002 597	1.63984
31.12.2009	31 744 254	1.12816	31.12.2018	815 108 201	1.63565
31.12.2010	50 271 982	1.31120			

Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeeringute hindamisel (vt ka Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Lisa 7 Viitlaekumised

Viitlaekumistena on kajastatud laekumata raha osakute lunastamisest summas 582 935, laekumata dividendide nõuded summas 3 274 719 eurot ja laekumata intresside nõuded summas 501 eurot. Seisuga 31.12.2017 olid laekumata dividendinõuded summas 1 479 222 eurot ning laekumata intresside nõuded summas 313 843 eurot.

Lisa 8 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS LHV Varahaldus, teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid. LHV Pensionifond L maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2018. aastal moodustasid tasud kokku 9 914 654 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 869 349 eurot. 2017. aastal moodustasid tasud kokku 8 563 406 eurot, võlgnevus 31.12.2017 seisuga oli 842 908 eurot.

3. mail 2017 lõpetas LHV Pensionifond 50 oma tegevuse ja kõik tema varad ja kohustused läksid ilma likvideerimismenetlusest üle LHV Pensionifondile L (Ühinemine). Ühinemine toimus osakute väärtuse alusel, mis arvutati 2. mail 2017 sellele eelneva pangapäeva, s.o 28. aprilli 2017, kohta.

Fondivalitseja poolt valitsetavate teiste fondidega tehtud tehingud on olnud turutingimustel ning vahendustasusid nende tehingute eest ei ole võetud ega makstud.

2018. a ja 2017. a tehingutasud LHV Pangale on avalikustatud „Tehingu- ja vahendustasude aruandes“.

Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused

2018. a raamatupidamise aruande koostamisel on võetud arvesse turul aktiivselt mittekaubeldavate väärtpaberite bilansipäevajärgselt saadud informatsiooni väärtuse hindamise osas 31.12.2018 seisuga.

Sellest tulenevalt erineb raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud Fondi osaku puhaskväärtus 02.01.2019 avalikustatud Fondi osaku puhaskväärtusest järgnevalt:

Väärtpaber	Kogus	Turuväärtus	Hind 31.12.2018	Uue hinna kuupäev	Uus hind	Möju fondi NAV-le
Volkswagen 30/03/19	62	6 200 000	100 000.34	23.01.2019	100 000.00	-21
GECINA 30/06/22	76	7 478 172	98 397.59	23.01.2019	98 397.00	-45
EFTEN Balti Kinnisvaraportfell	99 993	170 328	1.712	17.01.2019	1.7034	-860
Lumi Kodud Aiandi osa	1 967 000	1 966 607	1	15.01.2019	0.9998	-393
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ	2 400 000	8 616 720	3.5905	15.01.2019	3.5903	-480
Roovlimae Holding (Ha Serv)	1 188	2 076 481	1856.98	26.02.2019	1747.88	-129 611
Silver Screen Holdings	8 043 210	4 986 790	0.57	22.02.2019	0.62	402 161
EFTEN Kinnisvarafond	14 028 475	37 485 488	2.6289	11.01.2019	2.6721	606 030
EFTEN Kinnisvarafond II	68 048	1 021 754	14.537	11.01.2019	15.0152	32 541
Birdeye Timber Fund	242 604	3 125 146	12.097	15.01.2019	12.8817	190 371
Birdeye Timber Fund 2	235 930	2 749 363	11.6271	15.01.2019	11.6533	6 181
East Capital Baltic Property Fund II	60 053	10 501 406	167.8531	24.01.2019	174.87	421 383
East Capital Baltic Property Fund III	109 362	15 083 205	129.87	24.01.2019	137.92	880 364
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	958	2 103 070	2257.27	1.03.2019	2195.87	-58 805
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	956	2 103 070	2247.39	1.03.2019	2186.13	-58 552
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	5 435	11 794 045	2249.2	1.03.2019	2169.95	-430 737
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	925	11 794 045	2221.19	1.03.2019	2142.82	-72 501
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	810	11 794 045	2126.92	1.03.2019	2052.12	-60 559
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	739	11 794 045	2245.81	1.03.2019	2166.83	-58 344
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	638	11 794 045	2214.4	1.03.2019	2136.74	-49 547

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.A.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	527	11 794 045	1939.06	1.03.2019	1871.15	-35 810
Tera Ventures II Usaldusfond	14 672	- 9 154	-0.02	17.01.2019	-0.62	- 8 917
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	4 300 783	4 338 345	1.00	24.01.2019	1.01	37 562
BPM Mezzanine Fund SICAV-SIF SCA	4 950 439	5 820 445	1.11	8.02.2019	1.18	330 847
Karma Ventures I SICAV-SIF	2 152 019	1 634 594	0.85	14.02.2019	0.76	- 195 932
KS EuVECA Livonia Partners Fund I	5 413 795	6 249 828	1.08	15.02.2019	1.15	413 041
BaltCap Private Equity Fund II	4 689 568	6 700 713	1.34	28.02.2019	1.43	425 611
Baltcap Lithuania SME Fund KÜB	621 714	2 060 652	3.32	1.03.2019	3.31	- 1 859
BaltCap Latvia Venture Capital Fund K.S.	521 352	317 160	0.63	1.03.2019	0.61	- 13 392
Usaldusfond BaltCap Infrastructure Fund	783 282	765 251	0.98	1.03.2019	0.98	- 5 618
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	358 309	188 321	0.78	4.03.2019	0.61	- 51 126
Usaldusfond Superangel One	358 309	287 022	0.86	01.03.2019	0.80	- 19 921

Kokku**2 493 061**

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Depoopanga real kajastatakse nii tehingute teostamisega seotud tasusid kui ka vahendustasusid.

2018	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	11	33 511 943	13 176	71.82%
AS LHV Pank	70	157 689 385	1 185	6.46%
AS SEB Pank	8	27 173 922	3 985	21.72%
Ilma maaklerita	2	1 909 449	0	0.00%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	0	0	0	0.00%
AS LHV Pank	0	0	0	0.00%
AS SEB Pank	1	1 020 000	0	0.00%
Ilma maaklerita	65	76 029 217	0	0.00%
Kokku	157	297 333 916	18 346	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 1 185 EUR AS-le LHV Pank.

2017	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	29	14 452 553	293	8.87%
AS LHV Pank	134	246 978 535	2 760	83.58%
AS SEB Pank	8	5 355 350	249	7.54%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	35	69 554 559	0	0.00%
AS LHV Pank	44	245 485 514	0	0.00%
AS SEB Pank	3	67 686 673	0	0.00%
Coop Pank AS	1	2 361 005	0	0.00%
Kokku	254	651 874 190	3 302	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 2 760 EUR AS-le LHV Pank.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2018

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
1. Väärtpaberid								733 504 275		780 290 829	95.73%
Võlakirjad								532 122 407		530 509 161	65.08%
Alexela Tanklad 5.5% 02/03/28 ²	NR	-	Eesti	EE3300111459	EUR	5.50%	978.00	9 265 572	995.93	9 435 441	1.16%
Arco Vara 12% 21/12/20 ²	NR	-	Eesti	EE3300111624	EUR	12.00%	100.00	300 000	100.30	300 900	0.04%
Autolist 3% 03/04/22 ²	NR	-	Eesti	EE3300111137	EUR	3.00%	775.23	6 159 192	780.67	6 202 417	0.76%
Autolist 12% 03/04/22 ²	NR	-	Eesti	EE3300111129	EUR	12.00%	1 000.00	5 167 000	1 029.26	5 318 188	0.65%
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	BB+	S&P	Eesti	EE3300111467	EUR	4.30%	1 000.77	14 361 037	1 004.14	14 409 393	1.77%
BIGBANK 6.5% 28/12/2027 ²	NR	-	Eesti	EE3300111400	EUR	6.50%	1 000.00	1 000 000	1 000.54	1 000 542	0.12%
Coop Pank 6.75% 04/12/2027 ²	NR	-	Eesti	EE3300111384	EUR	6.75%	1 000.00	2 711 000	1 005.06	2 724 724	0.33%
Coop Pank 1.25% 02/03/2021 ²	NR	-	Eesti	EE3300111434	EUR	1.25%	1 000.00	5 000 000	1 010.35	5 051 736	0.62%
Eesti Energia 4.5% 18/11/20	Baa3	Moody's	Eesti	XS0235372140	EUR	0.35%	1 181.84	1 946 493	1 082.97	1 783 654	0.22%
Eesti Energia 2.384% 22/09/23	Baa3	Moody's	Eesti	XS1292352843	EUR	1.63%	1 007.84	4 283 314	1 040.53	4 422 259	0.54%
Elering 0.875% 03/05/2023	A2	Moody's	Eesti	XS1713464102	EUR	0.64%	999.07	4 539 794	1 015.93	4 616 392	0.57%
INBANK 7% 28/09/26	NR	-	Eesti	EE3300110964	EUR	5.87%	1 000.00	195 000	1 070.39	208 726	0.03%
Luminor 1.5% 18/10/21	Baa2	Moody's	Eesti	XS1894121695	EUR	1.72%	996.98	32 569 363	997.09	32 572 972	4.00%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 309.44	31 196 236	100 004.47	31 101 391	3.82%
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/04/25 ²	NR	-	Eesti	EE3300111160	EUR	2.85%	850.00	4 153 950	854.98	4 178 285	0.51%
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/12/26	NR	-	Eesti	EE3300111632	EUR	2.85%	1 000.00	4 900 000	1 001.03	4 905 043	0.60%
Tartu linn 25/10/32 ²	NR	-	Eesti	EE2300110602	EUR	0.47%	0.93	2 499 736	0.93	2 501 946	0.31%
China Development Bank 2.625% 24/01/22	A+	S&P	Hiina	XS1553211134	USD	3.48%	873.01	6 371 621	861.81	5 998 213	0.74%
Banco Santander 3.875% 06/02/26	Aa1	Moody's	Hispaania	ES0413900129	EUR	0.62%	87 359.58	960 955	126 062.19	1 386 684	0.17%
Allianz Finance 08/07/41	A+	S&P	Holland	DE000A1GNAH1	EUR	2.80%	96 517.76	2 219 908	113 600.60	2 612 814	0.32%
Allianz 07/12/20	AA	Fitch	Holland	DE000A19S4T0	EUR	-0.15%	101 218.32	2 429 240	100 660.27	2 415 846	0.30%
Vonovia Finance 22/12/22	BBB+	S&P	Holland	DE000A19X793	EUR	0.54%	99 964.50	799 716	98 419.50	787 356	0.10%
Daimler Intl Finance 0 11/05/2022	A2	Moody's	Holland	DE000A19HBM3	EUR	0.47%	100 284.78	10 128 763	98 416.00	9 940 016	1.22%
DT 03/04/20	BBB+	Fitch	Holland	XS1382791892	EUR	0.05%	1 006.03	9 441 587	999.91	9 384 170	1.15%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.R.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
STEDIN 0 10/24/22	A-	S&P	Holland	XS1705553417	EUR	0.24%	1 004.85	6 109 502	990.77	6 023 882	0.74%
Volkswagen 30/03/19	BBB+	S&P	Holland	XS1586555515	EUR	0.04%	100 310.29	6 219 238	100 000.00	6 200 000	0.76%
DBJJP 0.375% 21/10/19	A	S&P	Jaapan	XS1309485701	EUR	-0.16%	101 310.64	2 836 698	100 503.95	2 814 110	0.35%
DBJJP 1.625% 25/09/19	A+	S&P	Jaapan	XS0833058273	USD	2.77%	872.26	1 391 655	869.85	1 378 712	0.17%
DBJJP 2.125% 30/01/19	A+	S&P	Jaapan	XS1017612158	USD	2.46%	1 773.27	2 538 211	1 761.60	2 504 991	0.31%
BK Tokyo-Mitsubishi 2.3% 05/03/2020	A	S&P	Jaapan	USJ0423YCB86	USD	3.22%	883.27	3 058 792	870.56	2 969 468	0.36%
Amber Circle 3.25% 04/12/22	A+	S&P	Kaimanisaared	XS0860855344	USD	3.78%	884.06	12 196 408	858.70	11 055 714	1.36%
LIEENE 1.875% 10/07/28	BBB+	S&P	Leedu	XS1853999313	EUR	2.05%	982.90	2 768 840	993.94	2 799 924	0.34%
Lietuvos Energija 2% 14/07/27	BBB+	S&P	Leedu	XS1646530565	EUR	1.94%	982.84	5 236 583	1 014.32	5 404 271	0.66%
Siauli Bankas 21/12/20	Baa2	Moody's	Leedu	LT0000432015	EUR	0.60%	100.00	16 000 000	100.02	16 002 630	1.96%
Lithuania 3.4% 03/10/20	A-	Fitch	Leedu	LT0000607087	EUR	0.05%	0.01	316 503	0.01	309 048	0.04%
Lithuania 2.1% 06/11/24	A-	Fitch	Leedu	LT1000610014	EUR	0.74%	110.36	12 976 546	108.07	12 707 517	1.56%
Lithuania 5.5% 17/05/22	A-	Fitch	Leedu	LT0000610057	EUR	0.32%	0.01	4 643 388	0.01	4 446 205	0.55%
Lithuania 3.375% 22/01/24	A	S&P	Leedu	XS1020300288	EUR	0.22%	1 082.44	13 153 856	1 190.47	14 466 540	1.77%
Lithuania 4.1% 28/02/23	A	S&P	Leedu	LT0000610065	EUR	0.42%	0.01	1 112 771	0.01	1 133 384	0.14%
Lithuania 2.125% 29/10/26	A	S&P	Leedu	XS1130139667	EUR	0.85%	1 008.02	6 225 510	1 099.92	6 793 092	0.83%
Lithuania 7.375% 11/02/20	A	S&P	Leedu	XS0485991417	USD	3.11%	1 074.91	3 580 740	938.63	3 397 823	0.42%
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	Ba1	Moody's	Läti	LV0000802221	EUR	6.25%	10 000.03	11 520 040	10 042.30	11 568 732	1.42%
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	Ba1	Moody's	Läti	LV0000880011	EUR	5.50%	10 000.04	10 170 040	10 055.57	10 226 520	1.25%
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	EUR	0.90%	999.01	8 260 826	1 044.25	8 634 896	1.06%
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801165	EUR	0.20%	975.93	6 121 055	1 053.11	6 605 086	0.81%
Latvia 2.625% 21/01/21	A	S&P	Läti	XS1017763100	EUR	0.05%	1 026.40	20 359 691	1 077.74	21 378 045	2.62%
Latvia 1.375% 23/09/25	A	S&P	Läti	XS1295778275	EUR	0.76%	1 018.98	9 623 248	1 043.73	9 856 981	1.21%
Latvia 0.375% 27/01/22	A	S&P	Läti	LV0000570141	EUR	0.40%	1 004.42	3 634 984	1 002.71	3 628 817	0.45%
PKO Bank 0.75% 25/07/21	A3	Moody's	Poola	XS1650147660	EUR	0.67%	997.92	5 245 088	1 005.21	5 283 369	0.65%
France Government 2.25% 25/10/22	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0011337880	EUR	-0.24%	1.12	26 012 184	1.10	25 543 587	3.13%
GECINA 30/06/22	A-	S&P	Prantsusmaa	FR0013266343	EUR	0.53%	100 077.94	7 605 924	98 397.00	7 478 172	0.92%
TOTAL 03/19/20	Aa3	Moody's	Prantsusmaa	XS1139316555	EUR	-0.18%	100 821.00	2 016 420	100 219.00	2 004 380	0.25%
PKO Bank 2.324% 23/01/19	A3	Moody's	Rootsi	XS1019818787	EUR	1.19%	1 027.64	7 846 062	1 022.51	7 806 830	0.96%
SEB 1.875% 14/11/19	Aa2	Moody's	Rootsi	XS0854425625	EUR	-0.11%	1 056.16	1 305 410	1 019.67	1 260 318	0.15%
Romania 4.875% 07/11/19	BBB-	S&P	Rumeenia	XS0852474336	EUR	-0.25%	1 105.77	2 658 278	1 050.96	2 526 513	0.31%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	1.22%	991.63	4 174 782	1 097.54	4 620 648	0.57%
Romania 2.75% 29/10/25	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1312891549	EUR	1.57%	1 043.31	6 607 268	1 080.25	6 841 202	0.84%
Allianz 07/07/45	A	Fitch	Saksamaa	DE000A14J9N8	EUR	2.42%	97 535.76	6 729 967	99 301.73	6 851 819	0.84%
BASF 15/11/19	A	S&P	Saksamaa	XS1718416586	EUR	-0.22%	1 005.80	9 541 002	1 001.85	9 503 549	1.17%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.R.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
SAP 13/03/21	A2	Moody's	Saksamaa	DE000A2G8VS7	EUR	0.01%	100 666.88	9 664 020	99 980.00	9 598 080	1.18%
Fortum 6% 20/03/19	BBB	Fitch	Soome	XS0418729934	EUR	0.17%	1 119.97	1 859 152	1 059.56	1 758 876	0.22%
Neste Oil 2.125% 17/03/22	NR	-	Soome	FI4000148671	EUR	0.83%	102 434.60	1 946 257	105 753.53	2 009 317	0.25%
Neste Oil 4% 18/09/19	NR	-	Soome	FI4000047360	EUR	0.19%	1 100.24	4 297 539	1 038.57	4 056 644	0.50%
OP Bank 1.125% 17/06/19	Aa3	Moody's	Soome	XS1077588017	EUR	-0.15%	1 035.22	1 000 021	1 011.95	977 546	0.12%
Sampo 1.125% 24/05/19	A3	Moody's	Soome	XS1370701549	EUR	-0.09%	1 022.79	10 502 993	1 011.58	10 387 932	1.27%
IDAVAN 0 12/11/21	NR	-	Taani	DK0030406152	EUR	8.81%	0.01	4 439 020	0.01	4 188 690	0.51%
Danske Bank 7% Perpetual	BB+	S&P	Taani	XS1825417535	USD	7.72%	856.52	7 945 739	787.88	7 507 668	0.92%
Danske Bank 6.125% Perpetual	Ba1	Moody's	Taani	XS1586367945	USD	7.46%	795.73	3 774 200	775.68	3 701 542	0.45%
Bank of America 1.875% 10/01/19	A+	Fitch	USA	XS1002977103	EUR	0.77%	1 039.28	13 315 253	1 018.58	13 050 000	1.60%
Berkshire Hathaway 0.25% 17/01/21	AA	S&P	USA	XS1548792420	EUR	0.08%	1 008.39	4 167 691	1 005.80	4 156 986	0.51%
JP Morgan Chase 2.295% 15/08/21	A2	Moody's	USA	US46623EKG34	USD	3.48%	869.51	19 876 155	855.27	18 520 793	2.27%
Wells Fargo 2.1% 26/07/21	A-	S&P	USA	US949746SA05	USD	3.65%	853.57	19 509 812	848.42	18 372 550	2.25%
AT And T 03/08/20	A-	Fitch	USA	XS1862437909	EUR	0.12%	1 004.71	3 133 690	999.69	3 118 025	0.38%
AT And T 05/09/23	BBB	S&P	USA	XS1907118464	EUR	0.83%	1 013.89	6 936 033	986.99	6 752 002	0.83%
UPS 15/07/20	A1	Moody's	USA	XS1323463056	EUR	-0.04%	1 010.14	7 357 845	1 002.87	7 304 902	0.90%
Välakirjade oodatav krediitkahju										-238 275	- 0.03%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aksiad					72 111 133		83 338 135	10.22%
Arco Vara	Eesti	EE3100034653	EUR	1.50	1 251 255	1.12	931 869	0.11%
Ekspress Grupp	Eesti	EE3100016965	EUR	1.23	2 282 456	1.04	1 928 026	0.24%
EFTEN Balti Kinnisvaraportfell	Eesti	EE3100017138	EUR	2.14	213 534	1.70	170 328	0.02%
Lumi Kodud Aiandi osa	Eesti	EE3100143843	EUR	1.00	1 967 000	1.00	1 966 607	0.24%
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ	Eesti	EE3100136789	EUR	3.59	8 625 000	3.59	8 616 720	1.06%
Roovlimae Holding (Ha Serv)	Eesti	EE3100130790	EUR	1 353.49	1 607 942	1 747.88	2 076 481	0.25%
Tallink Grupp ¹	Eesti	EE3100004466	EUR	0.72	4 893 015	1.02	6 862 654	0.84%
Tallinna Kaubamaja	Eesti	EE0000001105	EUR	5.29	4 083 371	8.42	6 497 040	0.80%
Tallinna Sadam	Eesti	EE3100021635	EUR	1.70	8 796 334	2.04	10 555 601	1.29%
Rakuten Inc ¹	Jaapan	JP3967200001	JPY	8.75	1 394 186	5.85	935 717	0.11%
Apranga	Leedu	LT0000102337	EUR	1.87	1 209 893	1.60	1 037 654	0.13%
Grigeo	Leedu	LT0000102030	EUR	0.69	490 906	1.33	938 100	0.12%
Linus Agro	Leedu	LT0000128092	EUR	0.57	1 007 195	0.64	1 132 624	0.14%
Novaturas	Leedu	LT0000131872	EUR	10.50	2 748 900	8.00	2 094 400	0.26%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.A.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest	
Siaulių Bankas	Leedu	LT0000102253	EUR	0.18	610 499	0.40	1 373 275	0.17%	
Silver Screen Holdings	Leedu	LT0000132581	EUR	0.50	4 021 605	0.62	4 986 790	0.61%	
Grindeks	Läti	LV0000100659	EUR	8.41	3 350 570	6.50	2 589 665	0.32%	
Olainfarm	Läti	LV0000100501	EUR	3.62	1 815 923	6.70	3 360 961	0.41%	
Orange	Prantsusmaa	FR0000133308	EUR	9.59	787 870	14.16	1 162 451	0.14%	
Eastnine	Rootsi	SE0002158568	SEK	5.81	239 858	9.06	387 280	0.05%	
Metro AG	Saksamaa	DE0008FB0019	EUR	18.74	1 137 124	13.40	812 594	0.10%	
Daimler	Saksamaa	DE0007100000	EUR	67.45	1 321 972	45.91	899 836	0.11%	
Ceconomy AG ¹	Saksamaa	DE0007257503	EUR	8.68	526 490	3.15	190 849	0.02%	
Siemens	Saksamaa	DE0007236101	EUR	111.57	6 024 521	97.38	5 258 520	0.65%	
Volkswagen	Saksamaa	DE0007664039	EUR	135.48	2 438 657	138.92	2 500 560	0.31%	
Kesko	Soome	FI0009000202	EUR	21.13	1 136 969	47.10	2 534 734	0.31%	
Metsa Board ¹	Soome	FI0009000665	EUR	5.16	793 916	5.12	787 968	0.10%	
Neste Oil	Soome	FI0009013296	EUR	9.50	621 365	67.36	4 407 365	0.54%	
Nokian Renkaat	Soome	FI0009005318	EUR	28.65	672 867	26.82	629 921	0.08%	
Stora Enso ¹	Soome	FI0009005961	EUR	4.71	398 104	10.09	852 596	0.10%	
Roche Holding	Šveits	CH0012032048	CHF	217.27	1 399 252	215.99	1 356 422	0.17%	
PFNONWOVENS	Tšehhi Vabariik	LU0275164910	CZK	31.75	862 213	31.33	888 749	0.11%	
Newmont Mining	USA	US6516391066	USD	23.78	1 578 710	30.26	1 915 767	0.24%	
Bank Saint Petersburg ¹	Venemaa	RU0009100945	RUB	0.78	1 801 661	0.56	698 011	0.09%	

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Fondiosakud						129 270 735		166 443 533	20.42%
Kinnisvarafondid						52 990 261		74 304 707	9.12%
EFTEN Kinnisvarafond	EFTEN Capital	Eesti	EE3100097411	EUR	1.72	24 162 310	2.67	37 485 488	4.60%
EFTEN Kinnisvarafond II	EFTEN Capital	Eesti	EE3100125238	EUR	10.57	719 511	15.02	1 021 754	0.13%
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	10.59	2 568 212	12.88	3 125 146	0.38%
Birdeye Timber Fund 2	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	EUR	10.59	2 499 448	11.65	2 749 363	0.34%
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	4 300 783	1.01	4 338 345	0.53%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU0758647282	EUR	99.83	5 994 774	174.87	10 501 406	1.29%
East Capital Baltic Property Fund III	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU1274822847	EUR	116.54	12 745 223	137.92	15 083 205	1.85%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.R.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiafondid						43 366 532		42 970 071	5.27%
iShares DAX EX	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0005933931	EUR	103.75	11 464 012	91.06	10 062 130	1.23%
iShares STOXX Europe 600 DE	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0002635307	EUR	27.07	5 490 498	33.16	6 724 881	0.83%
iShares STOXX Europe 600 Health Care	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE000A0Q4R36	EUR	75.31	8 283 550	69.79	7 676 900	0.94%
iShares MSCI Japan EUR Hedged UCITS ETF	Blackrock Asset Management Ireland	Iirimaa	IE00B42Z5J44	EUR	39.01	4 562 440	43.19	5 050 781	0.62%
DB X-Trackers MSCI Europe Small Cap	Xtrackers	Luksemburg	LU0322253906	EUR	39.34	3 934 477	36.65	3 664 500	0.45%
Invesco Asia Opportunities Equity Fund	Invesco Management Swedbank Management Company S.A.	Luksemburg	LU0115143082	EUR	104.42	200 000	93.39	178 877	0.02%
SEF-LHV Persian Gulf Fund	Pictet Funds Europe	Luksemburg	LU1138349862	EUR	6.01	147 976	10.66	262 146	0.03%
Pictet Water P Cap	Templeton Asset Management	Luksemburg	LU0104884860	EUR	159.03	570 720	273.87	982 855	0.12%
Fondul Proprietatea	Aberdeen Asset Managers	Rumeenia	ROFPTAACNOR5	RON	0.13	350 244	0.19	454 423	0.06%
Aberdeen Emerging Markets Equity Income Fund	WisdomTree Investments	USA	US00301W1053	USD	9.07	344 815	5.55	220 808	0.03%
WisdomTree Japan Hedged Equity Fund ¹	Templeton Investment Management	USA	US97717W8516	USD	41.19	7 786 503	40.52	7 466 967	0.92%
Templeton Emerging Markets Fund		USA	US8801911012	USD	13.92	231 297	11.53	224 803	0.03%
Erakapitalifondid						32 913 942		49 168 755	6.03%
Usaldusfond BaltCap Infrastructure Fund	BaltCap	Eesti	-	EUR	1.00	783 282	0.98	765 251	0.09%
Usaldusfond Superangel One	Superangel	Eesti	-	EUR	1.00	358 309	0.80	287 022	0.04%
Tera Ventures II Usaldusfond	Tera Ventures	Eesti	-	EUR	1.00	14 672	- 0.62	- 9 154	0.00%
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	Trind Ventures	Eesti	EE3500110285	EUR	1.00	307 545	0.61	188 321	0.02%
Baltcap Lithuania SME Fund KÜB	BaltCap	Leedu	-	EUR	1.00	621 714	3.31	2 060 652	0.25%
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF	KJK Management	Luksemburg	LU1840779810	EUR	1 000.00	1 650 000	953.29	1 572 928	0.19%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0802715499	EUR	235.71	225 745	2 195.87	2 103 070	0.26%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0871721717	EUR	241.56	230 885	2 186.13	2 089 499	0.26%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1088021974	EUR	1 178.85	6 407 238	2 169.95	11 794 045	1.45%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1246890583	EUR	958.79	886 991	2 142.82	1 982 351	0.24%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1367089452	EUR	1 122.30	908 636	2 052.12	1 661 433	0.20%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1448083474	EUR	1 235.53	912 705	2 166.83	1 600 666	0.20%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1570390598	EUR	1 455.63	928 689	2 136.74	1 363 236	0.17%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1780616741	EUR	1 802.24	950 358	1 871.15	986 695	0.12%
BaltCap Private Equity Fund II	BaltCap	Luksemburg	-	EUR	1.00	4 689 568	1.43	6 700 713	0.82%
BPM Mezzanine Fund SICAV-SIF SCA	BPM Capital	Luksemburg	LU2870209652	EUR	1.00	4 950 439	1.18	5 820 445	0.71%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.R.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Karma Ventures I SICAV-SIF	Karma Ventures	Luksemburg	-	EUR	1.00	2 152 019	0.76	1 634 594	0.20%
BaltCap Latvia Venture Capital Fund K.S.	BaltCap	Läti	-	EUR	1.00	521 352	0.61	317 160	0.04%
KS EuVECA Livonia Partners Fund I	Livonia Partners	Läti	-	EUR	1.00	5 413 795	1.15	6 249 828	0.77%

Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoiused										31 828 566	3.90%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		CHF			30 065	30 065	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			28 593 491	28 593 491	3.51%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		JPY			4 845	4 845	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RON			60 624	60 624	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RUB			35 776	35 776	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		SEK			10 630	10 630	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			3 093 135	3 093 135	0.38%
3. Muud varad										3 858 155	0.47%
Muud nõuded										583 436	0.07%
Laekumata dividendid										3 274 719	0.40%
VARAD KOKKU										815 977 550	100.11%
Fondi kohustused										- 869 349	- 0.11%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										815 108 201	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poors Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud.

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid.

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials H. R.
Kuupäev/date 29.04.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2017

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2017 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
1. Väärtpaberid								662 834 563		724 856 264	96.01%
Võlakirjad								513 544 230		518 944 753	68.73%
BRF 2.75% 03/06/22	Ba1	Moody's	Brasiilia	XS1242327168	EUR	1.86%	914.28	5 934 564	1 053.40	6 837 602	0.91%
Arco Vara 12% 06/01/18 ²	NR	-	Eesti	EE3300110824	EUR	11.67%	10 000.00	330 000	10 000.00	330 000	0.04%
Autolist 3% 03/04/22 ²	NR	-	Eesti	EE3300111137	EUR	3.00%	925.27	7 351 293	931.77	7 402 884	0.98%
Autolist 12% 03/04/22 ²	NR	-	Eesti	EE3300111129	EUR	12.00%	1 000.00	5 167 000	1 029.26	5 318 188	0.70%
BIGBANK 6.5% 28/12/2027 ²	NR	-	Eesti	EE3300111400	EUR	6.50%	1 000.00	1 000 000	1 000.54	1 000 542	0.13%
Coop Pank 6.75% 04/12/2027 ²	NR	-	Eesti	EE3300111384	EUR	6.75%	1 000.00	2 711 000	1 005.06	2 724 724	0.36%
Eesti Energia 4.25% 02/10/18	Baa3	Moody's	Eesti	XS0763379343	EUR	0.00%	996.40	2 690 286	1 042.48	2 814 695	0.37%
Eesti Energia 4.5% 18/11/20	Baa3	Moody's	Eesti	XS0235372140	EUR	0.39%	1 181.84	2 005 585	1 122.80	1 905 394	0.25%
Eesti Energia 2.384% 22/09/23	Baa3	Moody's	Eesti	XS1292352843	EUR	1.06%	1 007.84	4 283 314	1 079.83	4 589 284	0.61%
Elering 4.625% 12/07/18	A2	Moody's	Eesti	XS0645947457	EUR	0.06%	1 052.04	6 364 846	1 045.89	6 327 662	0.84%
INBANK 7% 28/09/26	NR	-	Eesti	EE3300110964	EUR	6.27%	1 000.00	195 000	1 049.39	204 631	0.03%
Luminor 20/12/19 ²	NR	-	Eesti	EE3300111392	EUR	0.33%	100 000.00	25 700 000	100 009.95	25 702 556	3.40%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 309.44	34 506 448	100 004.47	34 401 539	4.56%
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/04/25 ²	NR	-	Eesti	EE3300111160	EUR	2.85%	950.00	4 642 650	955.57	4 669 848	0.62%
Nelja Energia 02/06/21	NR	-	Eesti	NO0010737174	EUR	5.07%	1.00	5 000 000	1.05	5 249 375	0.70%
Tartu linn 25/10/32 ²	NR	-	Eesti	EE2300110602	EUR	0.47%	1.00	2 687 888	1.00	2 690 264	0.36%
China Development Bank 2.625% 24/01/22	A1	Moody's	Hiina	XS1553211134	USD	2.92%	915.46	6 371 621	834.05	5 804 981	0.77%
Banco Santander 3.875% 06/02/26	Aa2	Moody's	Hispaania	ES0413900129	EUR	0.67%	87 359.58	960 955	128 662.19	1 415 284	0.19%
Allianz Finance 08/07/41	A2	Moody's	Holland	DE000A1GNAH1	EUR	4.05%	96 517.76	2 219 908	119 952.60	2 758 910	0.37%
EDP Finance 4.125% 29/06/20	Baa3	Moody's	Holland	XS0223447227	EUR	0.05%	736.75	1 261 313	1 122.51	1 921 733	0.25%
Daimler Intl Finance 0 11/05/2022	A-	Fitch	Holland	DE000A19HBM3	EUR	-0.07%	100 478.97	3 918 680	100 330.00	3 912 870	0.52%
DT 03/04/20	Baa1	Moody's	Holland	XS1382791892	EUR	-0.23%	1 006.95	6 429 360	1 005.75	6 421 726	0.85%
STEDIN 0 10/24/22	A-	S&P	Holland	XS1705553417	EUR	-0.12%	1 007.00	4 510 373	1 005.60	4 504 082	0.60%
Volkswagen 30/03/19	BBB+	S&P	Holland	XS1586555515	EUR	-0.13%	100 310.29	6 219 238	100 190.12	6 211 787	0.82%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.R.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emiteent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emiteendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2017 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
DBJJP 0.375% 21/10/19	A	S&P	Jaapan	XS1309485701	EUR	-0.02%	101 310.64	2 836 698	100 792.95	2 822 203	0.37%
DBJJP 1.625% 25/09/19	A1	Moody's	Jaapan	XS0833058273	USD	2.38%	878.02	1 391 655	826.81	1 310 487	0.17%
DBJJP 2.125% 30/01/19	A1	Moody's	Jaapan	XS1017612158	USD	2.35%	1 784.96	2 538 211	1 678.40	2 386 689	0.32%
BK Tokyo-Mitsubishi 2.3% 05/03/2020	A	S&P	Jaapan	USJ0423YCB86	USD	2.48%	896.74	3 058 792	836.69	2 853 964	0.38%
SUMIBK 0 23/07/18	A	S&P	Jaapan	US865622BU72	USD	1.90%	887.72	6 230 010	839.60	5 892 298	0.78%
Amber Circle 3.25% 04/12/22	A1	Moody's	Kaimanisaared	XS0860855344	USD	3.07%	947.29	12 196 408	842.61	10 848 658	1.44%
Lietuvos Energija 2% 14/07/27	BBB+	S&P	Leedu	XS1646530565	EUR	1.66%	982.84	5 236 583	1 039.32	5 537 471	0.73%
Siaulių Bankas 21/12/20 ²	Baa2	Moody's	Leedu	LT0000432015	EUR	0.60%	100.00	16 000 000	100.02	16 002 630	2.12%
Lithuania 3.4% 03/10/20	A-	Fitch	Leedu	LT0000607087	EUR	0.08%	0.01	316 503	0.01	318 492	0.04%
Lithuania 2.1% 06/11/24	A-	Fitch	Leedu	LT1000610014	EUR	0.75%	109.93	17 566 775	109.29	17 463 208	2.31%
Lithuania 5.5% 17/05/22	A-	Fitch	Leedu	LT0000610057	EUR	0.33%	0.01	4 643 388	0.01	4 632 065	0.61%
Lithuania 3.375% 22/01/24	A3	Moody's	Leedu	XS1020300288	EUR	0.22%	1 071.25	15 160 289	1 221.72	17 289 721	2.29%
Lithuania 4.1% 28/02/23	A3	Moody's	Leedu	LT0000610065	EUR	0.45%	0.01	1 112 771	0.01	1 165 984	0.15%
Lithuania 2.125% 29/10/26	A3	Moody's	Leedu	XS1130139667	EUR	0.67%	1 008.02	6 225 510	1 128.17	6 967 564	0.92%
Lithuania 7.375% 11/02/20	A3	Moody's	Leedu	XS0485991417	USD	2.26%	989.15	3 580 740	945.11	3 421 314	0.45%
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	Ba1	Moody's	Läti	LV0000802221	EUR	6.25%	10 000.03	11 520 040	10 042.93	11 569 451	1.53%
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	Ba1	Moody's	Läti	LV0000880011	EUR	5.11%	10 000.04	10 170 040	10 356.22	10 532 271	1.39%
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	EUR	0.95%	999.01	8 260 826	1 051.62	8 695 839	1.15%
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801165	EUR	0.60%	975.93	6 121 055	1 069.01	6 704 811	0.89%
Latvia 2.625% 21/01/21	A3	Moody's	Läti	XS1017763100	EUR	-0.15%	1 024.12	22 362 695	1 109.74	24 232 277	3.21%
Latvia 1.375% 23/09/25	A3	Moody's	Läti	XS1295778275	EUR	0.49%	1 003.98	22 619 754	1 070.73	24 123 535	3.20%
Latvia 0.375% 27/01/22	A3	Moody's	Läti	LV0000570141	EUR	0.29%	1 004.42	3 634 984	1 006.87	3 643 872	0.48%
PKO Bank 0.75% 25/07/21	A3	Moody's	Poola	XS1650147660	EUR	0.40%	997.92	5 245 088	1 015.77	5 338 872	0.71%
France Government 2.25% 25/10/22	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0011337880	EUR	-0.07%	1.12	26 012 184	1.12	25 929 935	3.43%
TOTAL 03/19/20	A+	S&P	Prantsusmaa	XS1139316555	EUR	-0.25%	100 821.00	2 016 420	100 570.00	2 011 400	0.27%
PKO Bank 2.324% 23/01/19	A3	Moody's	Rootsi	XS1019818787	EUR	0.03%	1 027.64	7 846 062	1 046.18	7 987 550	1.06%
SEB 1.875% 14/11/19	A+	S&P	Rootsi	XS0854425625	EUR	-0.15%	1 056.16	1 305 410	1 040.31	1 285 829	0.17%
Swedbank 1.5% 18/03/19	Aa3	Moody's	Rootsi	XS1045283766	EUR	-0.16%	1 032.04	3 423 287	1 032.04	3 423 262	0.45%
Romania 4.875% 07/11/19	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS0852474336	EUR	-0.12%	1 105.77	2 658 278	1 099.91	2 644 189	0.35%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	1.24%	991.63	4 174 782	1 111.34	4 678 746	0.62%
Romania 2.75% 29/10/25	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1312891549	EUR	1.59%	1 043.31	6 607 268	1 089.75	6 901 365	0.91%
Allianz 07/07/45	A2	Moody's	Saksamaa	DE000A14J9N8	EUR	3.45%	97 535.76	6 729 967	105 066.73	7 249 605	0.96%
Fortum 6% 20/03/19	Baa1	Moody's	Soome	XS0418729934	EUR	0.05%	1 119.97	1 859 152	1 119.31	1 858 061	0.25%
Neste Oil 2.125% 17/03/22	NR	-	Soome	FI4000148671	EUR	0.88%	102 434.60	1 946 257	106 792.53	2 029 058	0.27%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.R.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2017 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Neste Oil 4% 18/09/19	NR	-	Soome	FI4000047360	EUR	0.13%	1 100.24	4 297 539	1 077.70	4 209 486	0.56%
OP Bank 1.125% 17/06/19	Aa3	Moody's	Soome	XS1077588017	EUR	-0.13%	1 035.22	1 000 021	1 024.37	989 543	0.13%
OP Bank 1.25% 14/05/18	Aa3	Moody's	Soome	XS0931144009	EUR	-0.35%	1 027.74	1 400 814	1 013.81	1 381 824	0.18%
Sampo 1.125% 24/05/19	Baa1	Moody's	Soome	XS1370701549	EUR	-0.12%	1 022.79	10 502 993	1 024.21	10 517 629	1.39%
Danske Bank 02/03/18	A	Fitch	Taani	XS1374977517	EUR	-0.31%	100 881.25	1 008 813	100 192.83	1 001 928	0.13%
Danske Bank 14/11/18	A	Fitch	Taani	XS1516276927	EUR	-0.32%	101 200.83	7 792 464	100 714.96	7 755 052	1.03%
IDAVAN 0 12/11/21	NR	-	Taani	DK0030406152	EUR	6.36%	0.01	4 439 020	0.01	4 477 225	0.59%
Bank of America 1.875% 10/01/19	A3	Moody's	USA	XS1002977103	EUR	-0.15%	1 039.28	13 315 253	1 039.04	13 312 133	1.76%
Morgan Stanley 6.5% 28/12/18	BBB+	S&P	USA	XS0366102555	EUR	-0.15%	56 596.61	13 922 767	53 326.71	13 118 371	1.74%
JP Morgan Chase 2.295% 15/08/21	A3	Moody's	USA	US46623EKG34	USD	2.60%	917.86	19 876 155	832.29	18 023 323	2.39%
Wells Fargo 2.1% 26/07/21	A2	Moody's	USA	US949746SA05	USD	2.62%	900.94	19 509 812	826.68	17 901 834	2.37%
GS 31/12/18	BBB+	S&P	USA	XS1589406633	EUR	-0.23%	1 004.25	13 574 495	1 003.61	13 565 760	1.80%
AT&T 04/09/23	Baa1	Moody's	USA	XS1629866606	EUR	0.19%	1 021.49	477 035	1 018.78	475 768	0.06%
UPS 15/07/20	A1	Moody's	USA	XS1323463056	EUR	-0.20%	1 010.14	7 357 845	1 007.91	7 341 640	0.97%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2017	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiad					48 193 560		65 388 158	8.66%
Arco Vara	Eesti	EE3100034653	EUR	1.51	587 861	1.52	592 443	0.08%
Ekspress Grupp	Eesti	EE3100016965	EUR	1.23	2 282 456	1.25	2 317 339	0.31%
EFTEN Balti Kinnisvaraportfell	Eesti	EE3100017138	EUR	2.14	213 534	2.13	213 005	0.03%
Lumi Capital Residential Real Estate osa ¹	Eesti	EE3100136789	EUR	2.58	6 000 000	2.58	5 998 500	0.79%
Olympic Entertainment Group	Eesti	EE3100084021	EUR	1.16	834 572	1.81	1 299 672	0.17%
PRFoods	Eesti	EE3100101031	EUR	0.72	227 441	0.60	188 268	0.02%
Roovlimae Holding (Ha Serv)	Eesti	EE3100130790	EUR	2 711.87	1 342 374	4 266.33	2 111 833	0.28%
Tallink Grupp	Eesti	EE3100004466	EUR	0.72	4 893 015	1.25	8 451 544	1.12%
Tallinna Kaubamaja	Eesti	EE0000001105	EUR	5.29	4 083 371	9.20	7 098 904	0.94%
Rakuten Inc ¹	Jaapan	JP3967200001	JPY	8.71	1 394 186	7.65	1 223 613	0.16%
Apranga	Leedu	LT0000102337	EUR	1.87	1 209 893	2.53	1 640 791	0.22%
Grigeo	Leedu	LT0000102030	EUR	0.69	490 906	1.39	984 120	0.13%
Linus Agro	Leedu	LT0000128092	EUR	0.57	1 177 298	0.64	1 315 986	0.17%
Siaulių Bankas	Leedu	LT0000102253	EUR	0.21	610 499	0.59	1 680 921	0.22%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.R.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2017	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Silver Screen Holdings	Leedu	LT0000132581	EUR	0.50	3 486 105	0.50	3 486 105	0.46%
Grindex ¹	Läti	LV0000100659	EUR	8.41	3 350 570	6.80	2 709 188	0.36%
Olainfarm ¹	Läti	LV0000100501	EUR	3.62	1 815 923	8.05	4 038 170	0.53%
Orange	Prantsusmaa	FR0000133308	EUR	9.59	787 870	14.48	1 188 731	0.16%
Eastnine ¹	Rootsi	SE0002158568	SEK	5.61	239 858	8.30	355 027	0.05%
Metro AG	Saksamaa	DE000BFB0019	EUR	18.74	1 137 124	16.65	1 010 056	0.13%
Daimler	Saksamaa	DE0007100000	EUR	67.45	1 321 972	70.80	1 387 680	0.18%
Ceconomy AG ¹	Saksamaa	DE0007257503	EUR	8.68	526 490	12.61	764 670	0.10%
Kesko	Soome	FI0009000202	EUR	21.13	1 136 969	45.25	2 435 174	0.32%
Metsa Board	Soome	FI0009000665	EUR	5.16	793 916	7.15	1 099 615	0.15%
Neste Oil	Soome	FI0009013296	EUR	9.50	621 365	53.35	3 490 690	0.46%
Nokian Renkaat	Soome	FI0009005318	EUR	28.65	672 867	37.80	887 809	0.12%
Stora Enso	Soome	FI0009005961	EUR	4.71	398 104	13.22	1 117 632	0.15%
Technopolis	Soome	FI0009006886	EUR	3.47	915 185	4.18	1 100 974	0.15%
Roche Holding	Šveits	CH0012032048	CHF	222.81	1 399 252	210.65	1 322 868	0.18%
Pegas Nonwovens	Tšehhi Vabariik	LU0275164910	CZK	30.40	862 213	32.16	912 101	0.12%
Newmont Mining	USA	US6516391066	USD	24.94	1 578 710	31.28	1 980 523	0.26%
Bank Saint Petersburg	Venemaa	RU0009100945	RUB	1.43	1 801 661	0.78	984 206	0.13%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2017	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Fondiosakud						101 096 773		140 523 353	18.61%
Kinnisvarafondid						39 761 170		59 815 536	7.92%
EFTEN Kinnisvarafond	EFTEN Capital	Eesti	EE3100097411	EUR	1.72	24 162 310	2.78	38 955 672	5.16%
EFTEN Kinnisvarafond II	EFTEN Capital	Eesti	EE3100125238	EUR	10.57	719 511	13.67	929 978	0.12%
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	10.55	2 486 971	11.88	2 800 865	0.37%
Birdeye Timber Fund 2	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	EUR	10.06	1 099 463	10.94	1 195 403	0.16%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU0758647282	EUR	99.83	5 994 774	164.03	9 850 436	1.30%
East Capital Baltic Property Fund III	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU1274822847	EUR	107.75	5 298 141	123.72	6 083 182	0.81%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.R.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2017	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktiafondid						61 335 603		80 707 817	10.69%
iShares MSCI Japan EUR Hedged UCITS ETF	Blackrock Asset Management Ireland	Iirimaa	IE00B42Z5J44	EUR	39.01	4 562 440	51.98	6 078 853	0.81%
Lithuania SME Fund KÜB	BaltCap	Leedu	-	EUR	1.00	522 016	3.85	2 009 759	0.27%
BaltCap Private Equity Fund II SCSp	BaltCap	Luksemburg	-	EUR	1.00	4 317 437	1.34	5 785 366	0.77%
Invesco Asia Infrastructure Fund	Invesco Management	Luksemburg	LU0243956348	EUR	12.22	200 000	13.07	213 918	0.03%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0802715499	EUR	789.80	1 040 105	2 225.14	2 930 325	0.39%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0871721717	EUR	791.45	1 040 166	2 215.95	2 912 323	0.39%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1088021974	EUR	1 000.00	1 700 000	1 985.97	3 376 149	0.45%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1246890583	EUR	1 027.29	1 020 000	1 962.04	1 948 117	0.26%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1367089452	EUR	1 173.84	1 020 000	1 877.17	1 631 154	0.22%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1448083474	EUR	1 286.51	1 020 000	1 982.18	1 571 558	0.21%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1504185429	EUR	1 333.38	5 500 000	1 996.48	8 235 193	1.09%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1570390598	EUR	1 489.60	1 020 000	1 953.17	1 337 429	0.18%
SEF-LHV Persian Gulf Fund	Swedbank Management Company S.A.	Luksemburg	LU1138349862	EUR	6.01	147 976	11.28	277 392	0.04%
Pictet Water P Cap	Pictet Funds Europe	Luksemburg	LU0104884860	EUR	159.03	570 720	301.26	1 081 151	0.14%
BPM Mezzanine Fund A share	BPM Capital	Luksemburg	LU2870209652	EUR	1 000.00	2 372 863	1 001.36	2 376 101	0.31%
BPM Mezzanine Fund B share	BPM Capital	Luksemburg	-	EUR	1 000.00	2 372 863	1 001.36	2 376 101	0.31%
Karma Ventures	Karma Ventures	Luksemburg	-	EUR	1.00	1 895 109	0.88	1 667 619	0.22%
BaltCap Latvia Venture3 Capital Fund K.S.	BaltCap	Läti	-	EUR	1.00	533 125	0.64	341 200	0.05%
KS EuVECA Livonia Partners Fund	Livonia Partners	Läti	-	EUR	1.00	3 371 987	1.02	3 424 082	0.45%
Fondul Proprietatea	Templeton Asset Management	Rumeenia	ROFPTAACNOR5	RON	0.15	350 244	0.19	445 122	0.06%
iShares STOXX Europe 600 DE	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0002635307	EUR	27.07	5 490 498	38.26	7 759 166	1.03%
iShares STOXX Europe 600 Health Care	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE000A0Q4R36	EUR	75.31	8 283 550	72.01	7 921 210	1.05%
iShares STOXX Europe 600 Utilities	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE000A0Q4R02	EUR	26.80	3 650 448	28.58	3 892 710	0.52%
The Asia Pacific Fund	Baring Asset Management Asia	USA	US0449011065	USD	7.35	494 185	12.02	807 946	0.11%
WisdomTree Japan Hedged Equity Fund	WisdomTree Investments	USA	US97717W8516	USD	42.25	7 786 503	49.47	9 117 418	1.21%
Templeton Emerging Markets Fund	Templeton Investment Management	USA	US8801911012	USD	11.86	231 297	13.68	266 818	0.04%
Aberdeen Latin American Equity Fund	Aberdeen Asset Management Investment	USA	US00306K1060	USD	22.69	554 218	22.28	544 225	0.07%
Latin America Discovery Fund	Morgan Stanley Investment Management	USA	US51828C1062	USD	9.68	90 963	9.58	90 021	0.01%
Morgan Stanley Emerging Markets Fund	Morgan Stanley Investment Management	USA	US61744G1076	USD	9.12	176 890	14.92	289 391	0.04%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.R.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Krediitiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoiused										29 196 176	3.87%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			21 846 732	21 846 732	2.89%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RON			25 759	25 759	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RUB			16 162	16 162	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		SEK			3 322	3 322	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			4 934 067	4 934 067	0.65%
Tähtajalised hoiused											
Coop Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	NR		08.05.2017	EUR	0.60%	08.02.2018	2 370 134	2 370 134	0.31%
3. Muud varad										1 793 065	0.24%
Muud nõuded										313 843	0.04%
Laekumata dividendid										1 479 222	0.20%
VARAD KOKKU										755 845 505	100.11%
Fondi kohustused										- 842 908	- 0.11%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										755 002 597	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poors Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud.

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid.

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H. R.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

LHV Pensionifond L osakuomanikele

Meie arvamus

Meie arvates kajastab aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt AS-i LHV Varahaldus (Fondivalitseja) poolt valitsetava LHV Pensionifond L (Fond) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2018 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas investeerimisfondide seadusega.

Meie poolt auditeeritud Fondi aastaaruanne sisaldab:

- raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab:
 - bilanssi seisuga 31. detsember 2018;
 - tulude-kulude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - Fondi puhasväärtuse muutumise aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
 - raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot;
- investeeringute aruannet; ning
- tehingu- ja vahendustasude aruannet.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Oleme Fondivalitsejast ja Fondist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Fondivalitseja juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub Fondi majandusaasta aruandes lisaks Fondi aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus Fondi aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Fondi aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi Fondi aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Fondivalitseja juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, kohustused seoses Fondi aastaaruandega

Fondivalitseja juhatus vastutab Fondi aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas investeerimisfondide seadusega ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu Fondivalitseja juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta Fondi aastaaruande koostamist.

Fondi aastaaruande koostamisel on Fondivalitseja juhatus kohustatud hindama Fondi jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui Fondivalitseja juhatus kavatseb Fondi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Fondi finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas Fondi aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt Fondi aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et Fondi aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Fondi sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning Fondivalitseja juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas Fondivalitseja juhatus poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Fondi jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud Fondi aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima

oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Fondi tegevuse jätkumise lõppemist;

- hindame Fondi aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas Fondi aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ago Vilu'.

Ago Vilu
Vandeaudiitor, litsents nr 325

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Verner Uiibo'.

Verner Uiibo
Vandeaudiitor, litsents nr 568

29. aprill 2019